

การออกแบบกราฟิกสำหรับนิทรรศการ
“สาวงาม แรงงาน”
EXHIBITION DESIGN FOR BURMESE LABOUR
WOMEN IMMIGRATE TO THAILAND
“MISS LABOUR”

พัชราภรณ์ สุจริต
PHATCHARAPORN SUJARIT

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชานิตศศิลป์ ภาควิชานิตศศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2565

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองศิลปนิพนธ์

หัวข้อศิลปนิพนธ์ การออกแบบกราฟิกสำหรับนิทรรศการ “สาวงาม แรงงาน”
EXHIBITION DESIGN FOR BURMESE LABOUR
WOMEN IMMIGRATE TO THAILAND “MISS LABOUR”

นักศึกษา นางสาวพัชราภรณ์ สุจริต

รหัสประจำตัว 62020258

หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา นิเทศศิลป์

ภาควิชา นิเทศศิลป์

คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2565

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ อ.ภาพแพรว รัตสาร

(น.ศ. อ.ศ.)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ 2 เดือน ก.ค. พ.ศ. 2566

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การออกแบบกราฟิกสำหรับนิทรรศการ “สาวงาม แรงงาน” EXHIBITION DESIGN FOR BURMESE LABOUR WOMEN IMMIGRATE TO THAILAND “MISS LABOUR”
นักศึกษา	นางสาวพัชราภรณ์ สุจริต
รหัสประจำตัว	62020258
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชา	นิเทศศิลป์
ภาควิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์	อ.ภาพแพรว รัตสาร

บทคัดย่อ

โครงการนี้เป็นการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของสาวแรงงานพม่าในไทย เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบกราฟิกสำหรับ นิทรรศการให้มีความน่าสนใจ โดย เริ่มเล่าการใช้ชีวิตของสาวแรงงานที่ประเทศไทยในฐานะแรงงานพม่า เพื่อให้คนไทย มีความเข้าใจในวิถีชีวิตความสำคัญ และปัญหาต่างๆที่สาวแรงงานพม่าต้องเผชิญในการย้ายถิ่นฐานมาทำงานในประเทศไทย

ได้มีการศึกษาการออกแบบ นิทรรศการ เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบตามขอบเขตงานที่ได้ตั้งเอาไว้ ได้แก่ การออกแบบ 3D Model ภาพรวม และในแต่ละโซนของงานนิทรรศการ การออกแบบหนังสือ และ การออกแบบประชาสัมพันธ์นิทรรศการ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ พวงกุญแจของที่ระลึก โดยการออกแบบได้สื่อสารวิถีชีวิตสาวแรงงานพม่าลงมาในงาน ซึ่งเป็นหัวข้อในการออกแบบให้ผู้ร่วมงานได้สัมผัสถึงสิ่งที่สาวแรงงานพม่าได้พบเจอตั้งแต่ก้าวเท้าเข้ามาในประเทศไทยว่าเธอต้องพบเจอกับอะไรบ้าง

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินพันธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อ.ภาพแพรว รัตธสาร ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ทุกกระบวนการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านตลอดชีวิตการเป็นนักศึกษา และให้การช่วยเหลือในการทำศิลปินพันธ์ รวมถึงสอนวิธีการทำงานที่ดีทำให้ผู้วิจัยรู้จักพัฒนาตนเองในด้านการงานให้ดียิ่งขึ้น และสามารถทำผลงานออกมาดีที่สุดในความสามารถทำได้

ขอขอบคุณดา สามีคุณดาและเพื่อนสัญชาติพม่า ที่ให้ข้อมูลและตอบคำถามในการสัมภาษณ์ในหลายๆครั้ง จนทำให้งานลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่สำหรับทุนในการทำศิลปินพันธ์ และการให้คำปรึกษา

ขอบคุณความผิดพลาดหลายๆ อย่างที่เกิดขึ้น แล้วยังต้องผ่านมาให้ได้

พัชราภรณ์ สุจริต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพ.....	จ
บทที่	
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
1.3 ขอบเขตวิจัย.....	1
1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
บทที่ 2 บทความและงานวิจัย.....	3
2.1 หญิงพม่าก่อนเข้ามาใช้แรงงานในประเทศไทย.....	4
2.2 ชีวิตของแรงงานหญิงพม่าเมื่อย้ายมาประเทศไทย.....	7
บทที่ 3 การออกแบบนิทรรศการ.....	15
3.1 นิทรรศการ.....	15
3.2 การออกแบบนิทรรศการ	17
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	21
4.1 แนวทางการออกแบบนิทรรศการ.....	21
4.2 ชื่อนิทรรศการ	22
4.3 เนื้อหาภายในนิทรรศการ	23

บทที่ 5 การออกแบบและพัฒนาแบบร่าง.....	25
5.1 การออกแบบ.....	25
บทที่ 6 ผลงานสำเร็จ.....	39
6.1 สัญลักษณ์นิตรรศการ.....	39
6.2 สื่อประชาสัมพันธ์นิตรรศการ.....	40
6.3 ภาพจำลองนิตรรศการในงานแสดงศิลปะนิพนธ์.....	48
บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ภาพร้านขายของพม่า.....	10
ภาพที่ 3.1 ภาพผู้ให้สัมภาษณ์ชาวพม่า.....	14
ภาพที่ 4.1 Art Direction แนวทางที่ 1.....	21
ภาพที่ 4.2 Art Direction แนวทางที่ 2.....	22
ภาพที่ 4.3 ภาพร่างภายในงาน	23
ภาพที่ 5.1 รูปภาพประกอบ	25
ภาพที่ 5.2 การออกแบบสัญลักษณ์.....	26
ภาพที่ 5.3 ตัวอักษรพม่าที่ใช้ศึกษาก่อนนำมาออกแบบชื่องาน.....	26
ภาพที่ 5.4 ภาพสเก็ตตัวอักษร.....	27
ภาพที่ 5.5 การออกแบบสัญลักษณ์แนวที่ 1.....	28
ภาพที่ 5.6 การออกแบบสัญลักษณ์แนวที่ 2.....	28
ภาพที่ 5.7 การออกแบบสัญลักษณ์แนวที่ 3.....	29
ภาพที่ 5.8 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 1.....	30
ภาพที่ 5.9 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 2.....	30
ภาพที่ 5.10 แผ่นพับ.....	31
ภาพที่ 5.11 แผ่นพับภาพรวม.....	32
ภาพที่ 5.12 แผ่นพับด้านใน.....	33
ภาพที่ 5.13 ก่อนพัฒนาเป็นพวงกุญแจ.....	33
ภาพที่ 5.14 ของที่ระลึก 1	34
ภาพที่ 5.15 ของที่ระลึก 2	34
ภาพที่ 5.16 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ.....	35
ภาพที่ 5.17 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ.....	35
ภาพที่ 5.18 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ.....	36
ภาพที่ 5.19 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ ด้านบน.....	36
ภาพที่ 5.20 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ ด้านบน.....	37
ภาพที่ 5.21 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ ด้านบน.....	37
ภาพที่ 5.22 การออกแบบอินโฟกราฟิกในห้องที่ 3.....	38
ภาพที่ 5.23 การออกแบบอินโฟกราฟิกในห้องที่ 4.....	38
ภาพที่ 6.1 สัญลักษณ์นิทรรศการ.....	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.2 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 1.....	40
ภาพที่ 6.3 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 2.....	41
ภาพที่ 6.4 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 3.....	41
ภาพที่ 6.5 แผ่นพับประชาสัมพันธ์.....	42
ภาพที่ 6.6 ภาพรวมโครงสร้างนิทรรศการ.....	42
ภาพที่ 6.7 ภาพจำลองนิทรรศการด้านหน้างาน.....	43
ภาพที่ 6.8 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 1	43
ภาพที่ 6.9 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 2.....	44
ภาพที่ 6.10 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 3.....	44
ภาพที่ 6.11 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 4	45
ภาพที่ 6.12 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 5	45
ภาพที่ 6.13 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 6	46
ภาพที่ 6.14 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 7.....	46
ภาพที่ 6.15 ภาพภายในนิทรรศการ โซนที่ 8.....	47
ภาพที่ 6.16 จำลองนิทรรศการในงานแสดงศิลปนิพนธ์.....	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

เนื่องจากประเทศไทยมีแรงงานพม่า มาทำงานที่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยมีจำนวนไม่น้อยที่เป็นแรงงานหญิง ซึ่งแรงงานหญิงเหล่านี้ คนไทยน้อยคนที่จะเข้าใจ เห็นความสำคัญ และตระหนักถึงปัญหาที่พวกเขาต้องประสบในฐานะที่เป็นผู้หญิง

นิทรรศการ MISS LABOUR เป็นเรื่องเกี่ยวกับสาวแรงงานชาวพม่าที่เข้ามาใช้แรงงานแลกกับค่าจ้างในประเทศไทย ในนิทรรศการจะบอกเล่ามุมมองของสาวพม่า อาชีพและการใช้ชีวิตในต่างแดน ความเปลี่ยนแปลงที่เธอพบเจอตั้งแต่ก้าวเท้าเข้ามาในประเทศไทยและสิ่งต่างๆ แรงงานกลุ่มนี้ต้องทำเพื่อครอบครัวที่รออยู่ข้างหลัง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการออกแบบนิทรรศการและการออกแบบอัตลักษณ์

สำหรับนิทรรศการ

1.2.2 เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของศิลปะพม่าเพื่อใช้ในการออกแบบกราฟิก

1.2.3 เพื่อศึกษาการออกแบบประสบการณ์ ที่ทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจวิถีชีวิต

ของแรงงานหญิงพม่ามากขึ้น

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

1.3.1.1 คนวัยทำงาน อายุ 23-30 ปี

1.3.1.2 ผู้ที่สนใจในสารคดี และต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับแรงงานพม่า

1.3.1.3 นายจ้างแรงงานต่างด้าว

1.3.1.5 ผู้มองแรงงานต่างด้าวในแง่ลบ

1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1.4.1 ตั้งขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

1.4.2 รวบรวมและค้นหาข้อมูลที่จะศึกษา

1.4.3 สัมภาษณ์ แรงงานหญิงพม่า และนายจ้าง

1.4.4 วิเคราะห์ข้อมูล

1.4.4.1 สรุปข้อมูลสำคัญทั้งหมดที่ต้องการจะสื่อสาร

1.4.4.2 เรียงลำดับข้อมูลการเล่าเรื่องและแบ่งส่วนนิทรรศการ

1.4.4.3 กำหนด Interactive ให้สอดคล้องเหมาะสมกับข้อมูลแต่ละส่วนของนิทรรศการ

1.4.4.4 กำหนดแนวทางการออกแบบกราฟิกให้เหมาะสมการเล่าข้อมูลและกลุ่มเป้าหมาย

1.4.5 แบบร่าง

1.4.5.1 ออกแบบกราฟิกของนิทรรศการตามแนวทางการออกแบบที่กำหนดไว้

1.4.5.2 แก้ไขและพัฒนาแบบร่างตามคำแนะนำ

1.4.5.3 ออกแบบและจัดทำแบบจำลองนิทรรศการ 3 มิติ

1.4.5.4 ออกแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้รับความรู้เรื่องเทคนิคการทำสื่อ (Interactive) ให้มีความน่าสนใจและอยากมีส่วนร่วม

1.5.2 ได้รับความรู้เรื่องการออกแบบ Exhibition นำเสนอและการออกแบบสื่อต่างๆที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

บทความและงานวิจัย

“หากชีวิตอยู่บนพื้นฐานของสิทธิของเรา ทุกคนก็จะได้สิทธิ อย่างน้อยทุกคนได้สิทธิและไม่ต้องต่ำกว่าสิทธิที่เราจะต้องได้” Kyan Par

ประมาณ 43% ของแรงงานข้ามชาติพม่าเป็นผู้หญิง ผู้หญิงย้ายถิ่นเนื่องจาก ความขัดแย้งทางทหาร ภาวะความยากจน และการขาดทางเลือกในการทำมาหากิน ในพม่าผู้หญิงมักมีทางเลือกในการดำรงชีวิตไม่มากนักเนื่องจาก การเลือกปฏิบัติทางเพศสตรียังต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ทางครอบครัว ซึ่งผู้ชายส่วนมากได้เข้าไปสู้รบ หรือเกี่ยวข้องกับบริเวณที่มีการใช้สารเสพติดอย่างกว้างขวาง

แรงงานหญิงข้ามชาติถูกเลือกปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน ทั้งในด้านค่าจ้าง เวลาทำงาน เสรีภาพในการเดินทาง และสิทธิในอนามัยเจริญพันธุ์ ทั้งยังต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติในฐานะแรงงานข้ามชาติ และในฐานะที่เป็นผู้หญิง ค่าจ้างของแรงงานข้ามชาติหญิงต่ำกว่า ผู้ชายอย่างมาก และงานที่ผู้หญิงทำไม่ได้ถูกมองว่าเป็นงาน โดยเฉพาะการทำงานบ้านและงานพนักงานบริการทางเพศ อย่างไรก็ตาม สภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานที่ประเทศพม่านั้นเลวร้ายกว่าในประเทศไทยมาก ความยากจนและค่าจ้างต่ำมาก แทบบังคับให้ผู้หญิงเหล่านี้ตัดสินใจย้ายไปต่างประเทศเพื่อหางานทำเพื่อจุนเจือครอบครัวในประเทศต้นทาง

แทนที่จะมองว่าแรงงานข้ามชาติเข้ามาทำงานเพื่อตอบสนองภาคอุตสาหกรรมที่ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน ซึ่งประเทศไทย ต้องการอย่างมาก นโยบายแรงงานข้ามชาติของไทยกลับมองว่า ผู้หญิงข้ามชาติ (และประชากรข้ามชาติทั้งหมด) เป็นภัยคุกคาม ต่อความมั่นคงของชาติเป็นเบื้องต้น ต่อมาในฐานะแรงงานที่ต้องควบคุม และท้ายที่สุดท้ายจึงมองเห็นความเป็นมนุษย์

2.1 หญิงพม่า ก่อนเข้ามาใช้แรงงานในประเทศไทย

2.1.1 การศึกษาในประเทศพม่า

เด็กที่เกิดที่พม่าส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่มีพี่น้อง และเป็นครอบครัวที่มีฐานะยากจนเป็นส่วนมาก อาจจะไม่คิดว่าการมีลูกเยอะเป็นการลำบากอะไร เงินไม่ใช่ปัจจัยหลัก ปัจจัยหลักในการดำเนินชีวิตของเขา คือ ปัจจัย 4 และคนจนมีลูกมาก เพราะหวังพึ่งพาลูกให้มาเลี้ยงดูยามแก่เฒ่า

ด้วยฐานะที่ยากจนและมีลูกเยอะดังกล่าวทำให้เด็กจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาคือโดยตัวเลขจากรัฐบาลพม่าระบุว่าในปี 2545 รัฐบาลได้ทุ่มงบ เกือบ 1,300 ล้านบาทสำหรับการศึกษา แต่ถึงกระนั้นรัฐบาลก็ยอมรับว่า ยังคงมีเด็กวัยเรียนอีกมากกว่า 3 ล้านคนที่ยังไม่ได้รับการศึกษาเลย ซึ่งหากพิจารณาจากสัดส่วนของผู้เรียนจบชั้นประถมซึ่งยูนิเซฟมีข้อมูลว่า เด็ก 1 ใน 3 คนเท่านั้นที่เรียนจบระดับประถม เด็กจำนวน 8 ล้านคนที่รัฐบาลอ้างว่ากำลังอยู่ในโรงเรียนจึงมีโอกาสเรียนไม่จบชั้นประถมถึง 5 ล้านคน เมื่อรวมกับเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาเลยอีก 3 ล้านคน จึงคาดได้ว่า มีเด็กจำนวนมากกว่า 8 ล้านคนที่เรียนไม่จบชั้นประถม

เมื่อรัฐบาลไม่ได้ทุ่มงบสนับสนุนการศึกษาอย่างเพียงพอ ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ในพม่ายังยากจน พ่อแม่ที่ไม่มีเงินส่งลูกไปโรงเรียนได้ทุกคนจึงมักเลือกให้ลูกคนโต หรือลูกสาวออกจากโรงเรียน เพราะลูกสาวสามารถช่วยงานได้หลายอย่าง ทั้งงานบ้าน เลี้ยงดูน้อง ๆ และทำงานหาเงิน ทำให้เด็กผู้หญิงกลายเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์ได้ง่าย

2.1.2 ค่าแรงในพม่า

เมื่อเด็กเหล่านี้เข้าสู่การใช้แรงงานก่อนวัยอันควรทำให้ไม่ได้รับค่าแรงที่เป็นธรรม ในพม่าค่าแรงขั้นต่ำจะถูกพิจารณาในทุกๆ 2 ปี แต่หลังจากที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การพิจารณาปรับฐานค่าแรงขั้นต่ำก็ถูกระงับชั่วคราว ทำให้ค่าแรงยังคงอยู่ที่ 3.07 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 105 บาทต่อการทำงาน 8 ชั่วโมง หลังจากนั้นสหพันธ์การค้าเมียนมาเตรียมพิจารณาปรับขึ้นค่าแรงเป็น 4.62 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 159 บาทต่อการทำงาน

การได้รับค่าแรงไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตทำให้ชาวพม่ามองหาแหล่งงานที่จะสามารถเลี้ยงชีพได้มากกว่าซึ่งเศรษฐกิจและทรัพยากรที่สำคัญ เกษตรกรรมถือเป็นอาชีพหลักของคนพม่า ซึ่งมีการปลูกข้าวเจ้า ผัก และพืชเมืองร้อนหลายชนิด นอกจากนี้ยังมีการขุดแร่และน้ำมัน เหมือนกับประเทศไทยที่มีเกษตรเป็นอาชีพหลัก แต่รองลงมาเป็นอาชีพด้านอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม จึงเป็นเหตุผลที่ชาวพม่าหาที่ทำงานที่มีตัวเลือกมากกว่า

ผู้หญิงแบกโลกไว้ครึ่งหนึ่งเป็นคำกล่าวที่ถูกต้อง แต่สำหรับแรงงานผู้หญิงพม่า ต้องบอกว่า ผู้หญิงพม่าต้องทำงานอย่างหนัก แบกภาระจากการกำหนดหน้าจากสังคมแล้ว เธอยังแบกภาระทางอ้อมอย่างหนักตั้งแต่ยังอยู่ในประเทศบ้านเกิดมาเกือบครึ่งศตวรรษ โดยเฉพาะผู้หญิงพม่าระดับรากหญ้ามีฐานะยากจน สภาพสังคมพม่าปกครองโดยระบบสังคมนิยมมีรัฐบาลเผด็จการทหารพม่าปกครองประเทศอยู่นานถึงเกือบครึ่งศตวรรษ ด้วยสภาพการปกครองสังคมนิยมเผด็จการรัฐบาลทหารพม่า มีผลกระทบต่อคนระดับรากหญ้าอย่างมาก นอกจากปัญหาเศรษฐกิจที่ล้มเหลว ประชาชนไม่มีงานทำ รายได้ไม่พอกินแล้ว นโยบายในการสร้างประเทศของพม่าในรูปแบบสังคมนิยมยังกดขี่ขูดรีดชาวบ้านโดยที่พวกเขาไม่มีทางเลือก

ผลกระทบจากรัฐบาล ชีวิตผู้หญิงพม่า เมื่อพวกเขาต้องแบกรับภาระและปัญหาทุกอย่างแทนหัวหน้าครอบครัว ทั้งทำงานบ้าน ทำงานในสวนไนโร และดูแลครอบครัว พ่อแม่ พี่น้อง ญาติ บรรดาผู้หญิงจะรับภาระงานบ้าน และงานนอกบ้านเพื่อนำรายได้มาจุนเจือครอบครัว บางคนทำงานมากกว่าหนึ่งอย่างในแต่ละวัน เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวอยู่รอดได้ และเนื่องจากปัญหาความล้มเหลวในการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ของประเทศพม่า รายได้งานรับจ้างที่นั่นจึงต่ำมาก วันหนึ่งรายได้เพียง 1,500 จั๊ตหรือประมาณไม่เกิน 50 บาท

จากการสัมภาษณ์พยาบาลชาวพม่าในไทย (2565, วันที่ 8 มกราคม) ที่เรียนจบพยาบาล โดยทุน 1 ทุน 1 อำเภอกล่าวว่าเมื่อเรียนจบก็ต้องทำงานชดใช้ทุนจนกว่าจะอายุ 60 ปี แต่เงินเดือนตอบแทนพยาบาลก็ไม่สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้เท่ากับการย้ายมาหางานทำที่ประเทศไทยอยู่ที่

จากการสัมภาษณ์หญิงชาวพม่าคนที่ 2 (2565, วันที่ 8 มกราคม) คนหนึ่งที่เรียนจบแค่อนุบาล 2 ตอนนี้อายุ 26 ปี สามารถเรียนได้แค่นี้เพราะที่พม่าครอบครัวเป็นครอบครัวเกษตรกรรมทำไร่ทำนากายากจนมากเธอจึงเรียนได้แค่ อนุบาล 2 และไม่ได้เรียนต่อ แต่ต้องช่วยครอบครัวทำการเกษตรหาเงินเลี้ยงครอบครัว จนสุดท้ายก็พบ路子หางานได้เงินมากกว่าโดยการมาหางานที่ประเทศไทย

สำหรับผู้หญิงพม่าอยู่ภายใต้วัฒนธรรมที่สอนให้ผู้หญิงอ่อนน้อม สุภาพ กตัญญู เชื่อฟังผู้ใหญ่ แต่งงานไปก็ต้องเชื่อฟังสามี มีหน้าที่ดูแลครอบครัวให้ดีและในการเรียนการสอนในพม่ายังมีหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเฉพาะในชั้นมัธยมปลายของพม่ายังมีทัศนคติต่อผู้หญิงเป็นแค่พลเมืองชั้นสองโดยมุ่งเน้นแต่จะสอนและกำหนดกรอบให้นักเรียนหญิงต้องเป็นภรรยาและทำหน้าที่เป็นแม่เท่านั้น ในขณะที่ผู้ชายมีบทบาทที่แตกต่างออกไป โดยองค์กรซึ่งจำเป็นต้องฝึกอบรมครูเพื่อเปลี่ยนแนวคิดให้มีความเสมอภาคทั้งชายหญิง

ในหนังสือเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมปลายพม่า ทั้งบทกลอนหรือเรื่องราวในหนังสือเรียนได้กำหนดบทบาทผู้หญิงต้องทำหน้าที่เป็นภรรยาและแม่ ในบทเรียนด้านศีลธรรมได้สอนว่า การเป็นผู้หญิงหมายถึงต้องอ่อนโยน เสียสละเพื่อชาติ และเป็นผู้ที่เชื่อฟัง แต่บทบาทผู้ชายกลับต่างออกไป เช่น ต้องมีความกล้าหาญ

“ระบบการศึกษาได้มุ่งเน้นให้นักเรียนหญิงต้องเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งในสังคมของพม่าเองก็กำหนดบทบาทผู้หญิงทำอยู่แค่ 2 หน้าทีเท่านั้นคือ ภรรยาที่เพียบพร้อมและทำหน้าที่แม่ นอกจากนี้ในหนังสือเรียนส่วนใหญ่ยังพูดถึงผู้หญิงเป็นคนทำงานในบ้านและผู้ตามที่เชื่อฟัง ในหนังสือเล่มเดียวกันกลับพูดถึงผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแกร่งและผู้นำ”

พม่ายังไร้กฎหมายคุ้มครองผู้หญิงจากความรุนแรงในครอบครัว-ละเมิดทางเพศ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่รู้สิทธิเหตุสังคมกำหนดบทบาทผู้หญิงเป็นแค่แม่บ้านผู้หญิงในพม่าไม่รู้สิทธิของตัวเอง การกระทำความรุนแรงในครอบครัวมีมาก โดยเชื่อว่า วัฒนธรรมของพม่ากำลังกำหนดบทบาทของผู้หญิงเป็นแค่ผู้ดูแลภายในบ้านเท่านั้น ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้หญิงในประเทศไม่ตระหนักถึงสิทธิของตนเอง อีกทั้งผู้หญิงส่วนใหญ่ในพม่ายังมองว่า การกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องปกติ ไม่ได้ทราบว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย

มูลนิธิ International Coaches Federation องค์กรจากสหรัฐฯ ปี 2560 เผยให้เห็นข้อมูลว่ามีผู้หญิงมากถึง 17 เปอร์เซ็นต์ อายุระหว่าง 15 ถึง 49 ปี เคยมีประสบการณ์ถูกทำร้ายทางร่างกายหรือถูกละเมิดทางเพศจากคู่ครองตัวเอง มากกว่าครึ่งของประชากรในพม่าเป็นผู้หญิง ดังนั้นการปกป้องผู้หญิงก็เท่ากับการปกป้องความสามารถในกำลังผลิตของประเทศไปด้วย โดยหากผู้หญิงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เชื่อว่าผู้หญิงจะได้รับการสนับสนุนและได้รับการส่งเสริมในด้านการพัฒนามากขึ้นด้วยการสำรวจตัวเลขประชากรเมื่อปี 2557 พบว่า ประชากรในพม่ามีจำนวน 51 ล้านคน เป็นผู้หญิงจำนวน 26 ล้านคน

ขณะที่มีรายงานเช่นกันว่า ในรัฐธรรมนูญปี 2551 ที่ทหารเป็นผู้ร่างขึ้นนั้นกำหนดบทบาทให้ผู้หญิงเป็นแม่ ซึ่งอาจจะยิ่งไปส่งเสริมให้ผู้หญิงมีบทบาทแค่การให้กำเนิดบุตรเท่านั้นนางดอว์ลินลินหล่าย ผู้จัดการโครงการฝ่ายสิทธิผู้หญิง จากองค์กร ActionAid Myanmar กล่าวว่า “ยังคงไม่มีความเสมอภาคทางเพศ ผู้หญิงจะสามารถก้าวขึ้นเป็นผู้นำได้ก็ต่อเมื่อไม่มีความรุนแรง” (สำนักข่าวชายขอบ, 2018)

2.2 ชีวิตของแรงงานหญิงพม่า เมื่อย้ายมาประเทศไทย

2.2.1 สาเหตุในการย้ายเข้ามา ในไทยของแรงงานพม่า

- แรงงานชาวพม่า 74.9% มีเหตุผลหลักในการเข้ามาทำงานที่ไทยคือ รายได้และโอกาสในการทำงานที่ไทยมีมากกว่าอยู่เมียนมา ที่มีรายได้ต่ำ แต่ค่าครองชีพสูง
- 13.4% ตามครอบครัวมา / ได้รับการชักชวน / หาประสบการณ์ให้ตัวเอง
 - 7% ต้องการความมั่นคงปลอดภัย
 - 4.6% ต้องการมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- นอกจากนี้ชาวพม่ายังรู้สึกว่าการที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่เปิดโอกาสให้กับพวกเขา โดย
- 96% คิดว่าการเข้ามาทำงานในประเทศไทยทำให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
 - 52% วางแผนอยู่ประเทศไทยมากกว่า 5 ปีขึ้นไป เพราะส่วนใหญ่แล้ว 1-2 ปีแรกของแรงงานพม่าในไทยจะเปลี่ยนงานบ่อยเพราะต้องการงานที่เหมาะสมกับตัวเองมากที่สุด
 - 66% ต้องการอยู่ประเทศไทยถ้าได้รับใบอนุญาตถาวร

2.2.2 ตัวเลือกในอาชีพ

5 อาชีพหลักแรงงานพม่า มีดังนี้

- อันดับ 1. โรงงาน 36.77%
- อันดับ 2. ก่อสร้าง 17.77%
- อันดับ 3. ขายส่ง/ปลีก ซ่อมแซมยานยนต์. 16.00%
- อันดับ 4. เกษตร 13.86%
- อันดับ 5. งานบริการ 9.51%
- อันดับ 6. อื่นๆ 6.09%

ตัวเลือกนอกจากงานบริการที่ต้องพอเป็นภาษาและมีบัตรประจำตัวแรงงานแล้ว ตัวเลือกสุดท้ายคือ งานใช้แรงงาน เช่น แรงงานก่อสร้างหากโดนกดขี่ข่มเหงจากนายจ้าง ทางเลือกที่นิยมที่สุดของแรงงานต่างด้าวคือการลาออกไปหางานที่ดีกว่าเดิม ลาออกหรือหนีหายไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะเจอที่ดีๆ

2.2.3 แรงงานหญิงพม่า

แรงงานหญิงพม่าเข้าไปอยู่ใน หลากหลายอาชีพโดยแต่ละอาชีพ ก็ต้องเจอปัญหาที่แตกต่างกัน แรงงานหญิง ที่ ประกอบอาชีพแม่บ้าน เสี่ยงต่อการถูกกระทำต่างๆประการ ส่วนมากแล้วยังอยู่ในภาคงานที่ไม่มีกรควบคุมและบางครั้งไม่ได้รับการจ้างงานอย่างถูกกฎหมายเสมอไป รวมถึงการเลือกปฏิบัติใน รูปของการแสวงหาผลประโยชน์และการขูดรีดแรงงานจากข้อมูลที่ได้สามารถสรุปได้ว่า

แรงงานหญิงในภาคงานบริการนั้น เสี่ยงอย่างยิ่งที่จะถูกกดค่าจ้าง หรือการยืดระยะเวลาการจ่ายค่าจ้าง และเนื่องจากการอาศัยร่วมกับนายจ้างทำให้ระยะเวลาในการทำงานไม่ สามารถกำหนดได้แน่นอน อาจ ยาวถึง 15-18 ชั่วโมงต่อวันไม่มีวันหยุด แรงงานหญิงมักจะเป็นงานที่ไม่ต้อง ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นนัก นอกจากตัวเองนายจ้าง และมักเป็นงานที่ทำ ในพื้นที่จำกัดเช่นในพื้นที่บ้านเสี่ยงต่อการถูกกักขังหรือจ้อง จำรวมถึงเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง ในขณะที่แรงงานชายจะได้รับงานที่มีกฎหมายรองรับ เช่น งานใน ภาคอุตสาหกรรม หรืองานก่อสร้าง สามารถเข้าร่วมในสหพันธ์แรงงาน มีสิทธิมีเสียงในการต่อรองมากกว่า

งานก่อสร้างหลายแห่ง มีการจ้างแรงงานหญิงกว่าครึ่งหนึ่ง เพราะแรงงานหญิงสามารถทำงานได้ดี เท่ากับชาย และรับผิดชอบในการทำงานมากกว่า แต่จ่ายค่าแรงน้อยกว่าเกือบเท่าตัว จะมีแต่งงานระดับ ต้องใช้ทักษะและความชำนาญพิเศษในเรื่องการก่อสร้างเท่านั้นที่แรงงานผู้หญิงมาแทนแรงงานชายไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะผู้หญิงพม่ามีการศึกษาน้อยกว่าผู้ชายมาตั้งแต่อยู่ในสังคมพม่า ผู้หญิงได้รับการศึกษาน้อย กว่า โดยเฉพาะในกลุ่มชนชั้นล่างของสังคมพม่า แรงงานผู้หญิงเหล่านี้มาจากกลุ่มชนชั้นล่างที่ยากจนใน สังคมพม่า การต่อสู้เรื่องความเท่าเทียมทางด้านค่าแรงจึงเป็นการทำงานที่ยาก ซับซ้อนหลายระดับ การเป็นแรงงานต่างด้าว ทำให้ไม่กล้าเรียกร้องสิทธิใดๆ จากนายจ้าง จำนวนกับความกลัว กลัวตักงาน กลัวถูกจับ กลัวถูกส่งกลับบ้าน เป็นต้น

ความไม่ปลอดภัยของหญิงแรงงานด้านที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ที่พักอาศัยซึ่งนายจ้างจัดไว้ให้ก็ไม่มี ความปลอดภัย ส่งผลให้พวกเธอต้องใช้ชีวิตอย่างหวาดกลัวว่าจะถูกเพื่อนร่วมงานชายล่วงละเมิดทางเพศ ทำให้การหาสามีไว้เป็นผู้คุ้มครองความปลอดภัยกลายเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับคนงานหญิงเหล่านี้ แต่ ขณะเดียวกันพวกเธอก็ต้องระวังไม่ให้ตนเองตั้งครมภ์เพื่อที่จะไม่ต้องถูกไล่ออกจากงานด้วยความเสี่ยงสูง ที่จะถูกละเมิดสิทธิ 80% ไม่มีห้องอาบน้ำแยกชายหญิง-เด็ก และ 90% ของเด็กในแคมป์ก่อสร้างเคยมี ประสบการณ์ถูกระหกรุนแรงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจากพ่อแม่หรือผู้ดูแล (BBC NEWS, 2016)

ความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องค่าจ้างทำให้นำไปสู่ปัญหาเศรษฐกิจในแรงงานผู้หญิงพม่าด้วย ทำให้ เกิดการพึ่งพาผู้ชาย ตลอดจนนำไปสู่ปัญหาการยอมจำนนต่อการเป็นเบี้ยล่างเมื่อมีปัญหาครอบครัว ผู้หญิงพม่าไม่กล้าปรึกษา ทบโต้ ขัดขืน ปัญหาหนึ่งในครอบครัวแรงงานพม่าคือ ปัญหาความรุนแรงใน ครอบครัว การทุบตี ทารุณกรรมฯ ผู้ชายตีเมีย และเล่นการพนัน แรงงานผู้หญิงตระหนักดีว่า เธอ ทำงานได้ดีกว่า อดทนได้ดีกว่าผู้ชาย การจ้างงานระยะยาวหากนายจ้างไม่กดขี่ขูดรีดมากเกินไป จนกระทั่งพวกเขาต้องหนีหรือย้ายงาน แรงงานผู้หญิงจะทำงานอยู่นานและทำได้ดีกว่า แต่ต้องประกอบ ในความเป็นแรงงานต่างด้าว เช่น ค่าแรงต่ำ ไม่มีบัตรทำงาน ภัยคุกคามผู้หญิง ทำให้แรงงานผู้หญิงไม่ สามารถอยู่ด้วยตนเองได้ ผู้เขียนพบว่า ผู้หญิงที่ถูกสามีทอดทิ้ง หรือหนีจากสามีที่ทารุณกรรมมาได้ ส่วน ใหญ่เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ไม่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามต้องแต่งงานใหม่ อยู่กับผู้ชายคนใหม่ หากมีลูกติดก็จะเกิดปัญหา ลูกติดกับลูกของเราอีกปัญหาหนึ่งด้วย

2.2.4 การดูถูกจากคนไทย

สำนึกความเป็นไทยนี้ผลักดันแรงงานผู้หญิงพม่าให้เป็นอื่น พวกเขาถูกรังแกจากสังคมไทยในแง่ คนขายแรงงานที่ทำงานชั้นต่ำ และเป็นชนชั้นที่ต่ำกว่า
แรงงานผู้หญิงพม่าได้รับเกียรติน้อยกว่าผู้หญิงต่างชาติอื่นๆ โดยเฉพาะชาวตะวันตก เพราะเป็น แรงงานยากจน คนไทยไม่มองข้อดีที่พวกเขาจะมาช่วยสร้างเศรษฐกิจของไทยให้ดีขึ้น หากนายจ้างขาด แรงงาน จะมีผลทางฐานะเศรษฐกิจของนายจ้าง และส่งผลไปสู่เศรษฐกิจของประเทศได้ แต่คนไทยกลับ มองว่าพวกเขาด้อยค่าในทุกด้านดังนี้

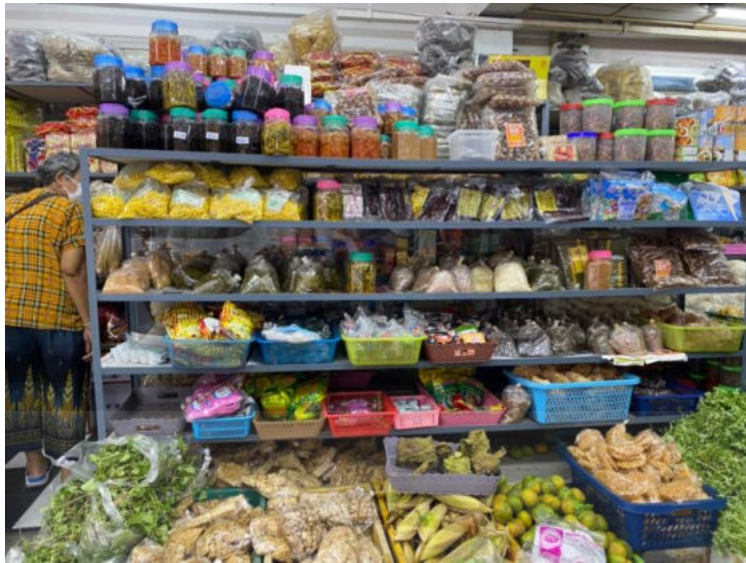
- (1.) แรงงานหญิงพม่าส่วนใหญ่ล้วนอยู่ในสถานะแรงงานเถื่อน มีโอกาสถูกจับและส่งกลับ ประเทศพม่าเมื่อไรก็ได้ เพราะเธอมาแบบไม่ถูกกฎหมายเธอจึงต้องหวาดกลัวในการใช้ชีวิต
- (2.) แรงงานหญิงพม่าคนไทยคือเจ้าชีวิต แรงงานผู้หญิงพม่าเกือบห้าสิบล้านเปอร์เซ็นต์เคยถูก โกงค่าแรง เคยถูกใช้งานหนักเกินติดต่อกันเป็นเวลาหลายชั่วโมง
- (3.) การมีลูกมากของแรงงานหญิงพม่า และในฐานะคนท้องถิ่นกลับเป็นความผิด เป็นคน ด้อยโอกาสเรื่องความรู้เรื่องสุขอนามัย เป็นตัวสร้างภาระให้กับรัฐบาลไทยที่ต้องรับภาระในการทำคลอด "ลูกยั่วเยี้ย" เป็นคำพูดของคนไทยแสดงออกในบริบทของการตำหนิ

2.2.5 วิถีชีวิตของแรงงานหญิงพม่าในไทย

ส่วนใหญ่แล้วแรงงานพม่าจะใช้วันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดประกอบกิจกรรมต่างๆ ทั้งนัดเจอเพื่อน ผูก แต่งตัวเหมือนกันเพื่อไปเดินเล่นในสวนสาธารณะ โดยสวนสาธารณะยอดนิยม รวมถึงเยี่ยมญาติ ซื้อ สินค้าเข้าบ้าน และเรียนภาษาไทยเพิ่มเติม เพราะชาวเมียนมา 100% รู้สึกว่าตัวเองยังไม่สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน และใช้ภาษาไทยได้ดีพอ

สถานที่ซื้อปัจจัยยอดนิยมของชาวพม่ามีอยู่ด้วยกัน 3 แห่งได้แก่ ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ และ ตลาดสด และ ตลาดนัด โดยร้านสะดวกซื้อเป็นร้านค้าที่ชาวพม่ามือใหม่นิยมใช้บริการที่สุดเพราะใกล้ สถานที่ทำงาน, ที่พักอาศัย โดยส่วนใหญ่สินค้าที่นิยมซื้อได้แก่ เครื่องดื่ม อาหาร ขนม และของใช้ส่วนตัว ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ที่นิยมได้แก่ บิ๊กซี และเทสโก้ โลตัส พวกเขานิยมซื้อของใช้ส่วนตัว ของใช้ในบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้า และเสื้อผ้า โดยพวกเขานิยมซื้อสินค้าใน ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ เมื่อได้รับเงินเดือน และ เมื่อกลับพม่านอกจากนี้ตลาดนัดหน้า ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ ยังเป็นแหล่งซื้อปัจจัยยอดนิยมของ ชาวพม่าอีกด้วย

ส่วนตลาดสด และ ตลาดนัด เป็นแหล่งซื้อปัจจัยอาหารพม่า และสินค้านำเข้าจากประเทศพม่ายอด นิยม เช่นเครื่องปรุงอาหาร ชา อาหารแห้ง และขนม โดยตลาดยอดนิยมของชาวพม่าได้แก่ ตลาดบาง บอน ตลาดบางกะปิ ตลาดพระโขนง ตลาดปากน้ำ และตลาดมหาชัยนิเวศน์ ซึ่งเป็นตลาดที่มีผู้ชาย และ ภาษาพม่าเพิ่มความสะดวกในการเลือกซื้อ (ศุภกิจ พิทักษ์บานโจต, 2021)

ภาพที่ 2.1 ภาพร้านขายของพม่า

2.2.6 แรงงานหญิงพม่ากับการแต่งงาน

ลูกจ้างต่างด้าวเป็นหญิง แต่งงานกับชายไทย มีสิทธิจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายเป็นสิทธิมนุษยชน ซึ่งมักเรียกว่า "สิทธิในการก่อตั้งครอบครัว" ความเป็นคนต่างด้าวไม่เป็นเหตุจำกัดสิทธิ โดย บุตรของบิดาสัญชาติไทยย่อมมีสิทธิในสัญชาติไทยโดยหลักสืบสายโลหิตจากบิดา ภริยาต่างด้าวของชายสัญชาติไทยย่อมมีสิทธิร้องขอสัญชาติไทยโดยการสมรส แต่การได้มาเป็นคุณประโยชน์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมักไม่อนุญาต

เมื่อแรงงานหญิงพม่าแต่งงาน ฐานะของผู้หญิงจะด้อยกว่าชายตามบริบทสังคมพม่า ภาระเรื่องการดูแลครอบครัวให้สงบสุข ภาระในการดูแลลูก ภาระในการหุงหาอาหาร ภาระในการดูแลบ้านจึงตกเป็นของผู้หญิงทั้งหมด หากขาดตกบกพร่อง จะมีแต่ข้อตำหนิตีเดียวนจากทั้งสามีและเพื่อนบ้าน ภรรยาเป็นส่วนค้ำจุนสามี ซึ่งเป็นภาระในหน้าที่ ที่แรงงานผู้หญิงพม่าต้องแบกไว้

ครอบครัวแรงงานต่างด้าวมักมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ทุกคนมาจากครอบครัวที่ยากจน ฉะนั้นแรงงานผู้หญิงพม่า เมื่อแต่งงานแล้วก็ยังต้องทำงานนอกบ้านอีกด้วย นอกจากช่วยบรรเทาปัญหาเศรษฐกิจให้ครอบครัวแล้ว ยังต้องรับผิดชอบภาระครอบครัวตนเองในประเทศพม่าด้วย ซึ่งก็คือฐานะลูกสาว พี่สาว น้องสาวที่ต้องส่งเงินให้กับพ่อแม่ พี่น้อง และญาติในประเทศพม่าอีกด้วย ซึ่งเป็นวงจรการรับภาระครอบครัวของแรงงานผู้หญิงพม่า

ในทางกลับกันแรงงานหญิงอีกกลุ่มกลับ มองว่าการเลือกคู่ครองเป็นชาวพม่าด้วยกันนั้นไม่ใช่ทางเลือกที่ดี แต่ควรเลือกแต่งงานกับชายไทย เพราะผู้ชายพม่าที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยนั้นมักมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิสัยชอบชมเชยผู้หญิง ชอบดื่มเหล้า ไม่มีหลักแหล่ง การมองสถานะของความเป็นหญิงพม่าที่ต่ำต้อยกว่าผู้หญิงไทยส่งผลต่อการปรับตัวในการดำเนินชีวิต ในสังคมไทยโดยเฉพาะการขาดความเชื่อมั่นในการต่อรองต่อนายจ้างหรือการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนชาว ไทย นอกจากนี้การเชื่อว่า หญิงจะตกเป็นสมบัติของสามีเมื่อแต่งงาน

“บางคนผิวซีไม่ว่ามีหนี้เยอะ เมียก็ต้องช่วยทำ งานหาเงินใช้หนี้ อย่างเวลาซื้อของทุกอย่างต้องอยู่ในชื่อผู้เขาเป็นคนไทย เอกสารราชการอะไรเขารู้ แต่เมียก็ต้องทำ ใช้หนี้ด้วย บางคนผ่อนรถ เสรีจก็เอาเมียใหม่เลย เขามีเมียไวแค่ช่วยหาเงิน” เดือน อายุ 40 ปี (วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ไม่ทราบปี)

ในฐานะแม่ บทบาทของความเป็นแม่มีส่วนผลักดันให้แรงงานผู้หญิงพม่าต้องออกมาเผชิญกับโลกภายนอกมากที่สุด และพบกับความกดดันในฐานะแม่มากที่สุดอีกด้วย ในพื้นที่อำเภอตะกั่วป่า เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ที่บอกว่า ทำงานและเผชิญปัญหาทุกอย่างในฐานะแรงงานต่างด้าวนั้นและยอมอดทนได้ เพราะทำเพื่อลูก ซึ่งส่วนใหญ่ลูกจะอยู่กับพ่อแม่ในพม่า เงินที่ส่งกลับบ้านส่งไปเพื่อเป็นค่าเล่าเรียนของลูกและจุนเจือครอบครัวในพม่า หลายคนบอกว่าหากลูกเรียนจบในระดับใดระดับหนึ่ง ระดับสูงที่สุดคือระดับปริญญาตรี ก็จะหายกังวล เมื่อลูกเรียนจบ การทำงานในประเทศไทยอาจจะสำคัญรองลงไป คืออยู่ทำงานต่อหรือกลับพม่าก็ไม่ใช่เรื่องที่ต้องกังวลอีกต่อไปแล้ว

มีแรงงานหญิงพม่าที่แต่งงานมีลูกเกิดในประเทศไทยอีกเกือบห้าสิบเปอร์เซ็นต์ แม่ประเภทนี้มีความกังวลต่อการเจริญเติบโตและความก้าวหน้า การศึกษาของลูก เพราะข้อจำกัดของกฎในโรงเรียนของประเทศไทย บุคคลที่จะเข้าศึกษาในสถานศึกษาของไทยได้นั้นต้องมีสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย มีเอกสารรับรองที่ถูกกฎหมาย เช่น ทะเบียนบ้าน สูจิบัตร เอกสารที่ถูกกฎหมายของผู้ปกครอง ข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้เด็กพม่าที่เกิดในประเทศไทยสูญเสียโอกาสในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีโรงเรียนไหนรับเด็กเหล่านี้เข้าโรงเรียน นอกจากนี้มีกฎข้อบังคับกำหนดไว้แล้ว พวกเขายังเป็นลูกของคนผิดกฎหมาย เป็นลูกของแรงงานเถื่อนในประเทศไทยอีกด้วย

ทางออกของแม่ประเภทนี้คือ เมื่อลูกอายุที่จะเข้าโรงเรียนได้ คือ 5 ขวบ จะถูกส่งลูกกลับไปอยู่พม่ากับตา ยาย หรือญาติ ฉะนั้นสิ่งกังวลของ แรงงานเหล่านี้ต้องเก็บเงินเพื่อพาลูกกลับบ้าน หากมีลูกหลายคนเกิดในประเทศไทย ก็จะนำไปส่งพร้อมกันในอีกครั้งเดียว เพราะต้นทุนในการเดินทางกลับบ้านเกิดต้องใช้เงินสูงมาก ส่วนตัวเอง แม้จะคิดถึงบ้านมากแค่ไหนก็ต้อง การส่งเงินกลับบ้านและเก็บเงินสำคัญกว่าสิ่งอื่น แรงงานผู้หญิงพม่าบางคนไม่ได้เดินทางกลับบ้านเลยในรอบห้าปีที่มาทำงานในประเทศไทย เมื่อภาระส่งลูกกลับบ้านแล้ว แม่เหล่านี้ต้องรับภาระหนัก และเป็นยอมรับสภาพแรงงานเถื่อนในประเทศไทยต่อไปจนกว่าลูกๆ จะจบการศึกษาและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

และอีกส่วนใหญ่ แรงงานผู้หญิงพม่ามีลูกหลายคน ไม่สามารถส่งลูกเรียนได้ครบทุกคน ลูกที่ไม่ได้รับการศึกษาและลูกคนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ชั้นประถมแล้ว ก็มักจะดิ้นรนหาทางมาอยู่ประเทศไทยเพื่อหางานทำ ซึ่งก็ไม่พันทันที่จะตกเป็นภาระของเธออีก จนกว่าลูกจะแยกครอบครัวแต่งงานออกไป แต่โดยทั่วไปแล้ว แม่ประเภทนี้ยังต้องรับภาระเลี้ยงดูหลาน เป็นวงจรภาระที่ไม่จบสิ้นของความเป็นแม่ของแรงงานผู้หญิงพม่า

และการสัมภาษณ์ในบทความ

“ฉันใช้เงิน 5,900 บาท เป็นค่าเช่า ค่าสาธารณูปโภค ค่าอาหาร และกิจกรรมทางสังคม เราเป็นแค่ผู้หญิง อาหารที่เรากินก็แบ่ง ๆ กันกับคนอื่น เรากินปลาบ้าง กับผักเท่านั้น ฉันหาเงินเก็บจากการทำเบ็ดตกปลาเป็นงานพิเศษ ทำให้สามารถบริจาคเงินให้กับวัดได้ด้วย “
คนทำงานเกี่ยวกับอาหารทะเล (Mapfoundationcm 2018)

“ก่อนหน้านี้ ฉันทำนาข้าวกับสามี เราได้รับค่าแรง 150 บาท ต่อ วัน แม่เงินไม่พอ แต่เรายังพอมีกินตอนที่เราทำงานทั้งคู่เมื่อเรามีลูกสามีทำงานได้คนเดียวเงิน 150 บาท ก็ไม่พอแล้วเราได้รับค่าจ้างรายวันพอค่าอาหาร แต่ไม่พอสำหรับค่ารักษาพยาบาล ลูก ๆ ก็ต้องไปโรงเรียน เราต้องจ่ายค่าเล่าเรียนให้เงินลูกไปโรงเรียน และค่า รถโรงเรียนในช่วงปลายเดือน”
คนงานด้านเกษตรกรรม

“พี่ได้งานเป็นแม่บ้านของอาจารย์มหาวิทยาลัยเขาให้พี่ดูแลพ่อที่ป่วย และดูแลงาน บ้านทั่วไปพี่กินอยู่ในบ้านเขาเลย นายจ้างดีกับพี่มากสอนพี่ทุกอย่างทั้ง ภาษา มารยาทไทย พี่รักพวกเขามากเขาปฏิบัติกับพี่เหมือนคนในครอบครัวเขาเลยทุกวันก็ยังติดต่อกันอยู่เขามีบุญคุณกับพี่มาก”
ปลา อายุ 46 ปี

“พี่เลี้ยงลูกให้นายจ้างอยู่ 6 ปี ระหว่างนั้นก็กินอยู่ในบ้านของนายจ้าง ไม่ค่อยได้ออกไป ไหนตอนมาแรกๆ พี่พูดไทยไม่ได้เลย แต่นายจ้างช่วยสอนบางทีพี่ก็จำเอาที่คนอื่นพูดมาถามเขา เรียนกับลูกของเขาด้วย”
กูกอายุ 45ปี

“แต่ก่อนนุ่งแต่ผ้า ถุงกางเกงใส่แทบจะไม่เป็นเวลาจะไปไหนที่รู้สึกได้เลยว่า ถุงมองแบบดูถูก ยิ่งเวลาไปอำเภอนะ เขาพูดกับเราเหมือนหมูเหมือนหมาตอนเวลาเราพูดไทย ถึงจะเพี้ยนไปบ้างแต่ก็มันใจขึ้น รู้ว่าต้องแต่งตัวยังไง นั่งยังไง ใช้ช้อนช่อมเป็นนะ”
หญิง อายุ 36 ปี

“มาทำงานนี้ถ้าแต่งตัวสะอาดสะอ้าน สื่อสารรู้เรื่อง พวกเจ้าหน้าที่คนไทยเขาก็ดูถูกเราไม่ได้ เราทำงานเก่ง เราทำได้เหมือนที่คนไทยทำก็ไม่ต้องกลัว ใครเขาจะมาว่าอะไรได้”
เดือน อายุ 40 ปี

“คนไทยเขาไม่มองเรา ถ้า เขาเป็นคนดี เป็นคนมี เขาก็จะไม่มองเรา”
นก อายุ 29 ปี

“ถ้าพ่อเป็นคนไทยลูกก็ได้สิทธิเหมือนคนไทยเพราะว่าเป็นคนไทยแต่ถ้า พ่อแม่เป็นพม่า ลูกก็เป็นพม่า ถ้าเราไม่มีบัตรมันก็ลำบากไปถึงลูกด้วย ไหนจะตอนคลอดไหนจะ ตอนเอาไป โรงเรียนอยู่ยาก”
หญิง อายุ 36 ปี (จรัสศักดิ์ กรรเจียกพงษ์, 2006)

“พี่ไม่เรียนแล้ว อายุตอนนี้เยอะแล้วไม่เหมือนช่วง 20 ต้นๆ ช่วงนั้นเรียนพอจะเข้าใจอยู่ตอนนี้แถมเกินไปแล้ว”
อายุ 26 พี่โบ

ถ้าป่วย ไม่สบาย ก็รักษากันเอง หรือไม่กี่ฝากคนอื่นซื้อยาให้ ส่วนมากไม่ไปโรงพยาบาลกันหรอก เพราะ เพราะสะดวกกว่า ราคาขอมเยากกว่า รู้สึกเป็นกันเอง และอุ่นใจมากกว่า

“บางคนตัวขี้ไม่มียะเยอะ เมียก็ต้องช่วยทำ งานหาเงินใช้หนี้ อย่างเวลาซื้อของทุกอย่างต้องอยู่ในชื่อ ตัวเขาเป็นคนไทย เอกสารราชการอะไรเขารู้ แต่เมียก็ต้องทำ ใช้หนี้ด้วย บางคนผ่อนรถ เสรีจก็เอาเมียใหม่เลย เขามีเมียไฉ่แค่ช่วยหาเงิน” เดือน อายุ 40 ปี (วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง)

“ตีกีต้องอยู่ ไม่ตีกีต้องอยู่ ถอยหลังไม่ได้แล้ว”

“ที่หมู่บ้านเขาขังกันอยู่ บ้านปิดไฟหมดแล้ว หาเงินไม่ได้ เลยออกมาหางานที่นี่”
ออง ธาน วิน หรือตุน อายุ 26 ปี

“สังคมเปลี่ยนไปเดี๋ยวนี้พ่อแม่อยากให้ลูกได้ความรู้ เขาไม่มีสมบัติอะไรนอกจากการศึกษา เขามองถึงอนาคตของลูกหลานที่อาจจะมาทำงานในไทย อยากให้ลูกเก่งภาษาไทย ค่าแรงก็สูงกว่า ทั้งที่ฝั่งโน้นก็มีโรงเรียน”

"การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กข้ามชาติ ก็จะทำให้การพัฒนาและแก้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสของไทย ซึ่งเด็กเหล่านี้ล้วนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือปัญหาความยากจน ดังนั้นประโยชน์ในการลงทุนในการศึกษา มันมากกว่าต้นทุนที่เราสูญเสียไป” (KanyaweeY, 2016)

"หนูเกิดในประเทศไทย พ่อแม่มาจากเมียนมา แต่เราพูดภาษาไทยที่บ้าน แม่ของหนูอยากให้เรียนภาษาพม่า แต่ที่โรงเรียนไม่มีสอน”

“คุณพ่อมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือพวกเขา เพราะในอนาคตเด็กเหล่านี้จะต้องประกอบอาชีพเองได้ ไม่เป็นภาระกับสังคม”

ภาพที่ 3.1 ภาพผู้ให้สัมภาษณ์ชาวพม่า

บทที่ 3

การออกแบบนิทรรศการ

3.1 นิทรรศการ

3.1.1 ความหมายของนิทรรศการ

นิทรรศการหมายถึงการให้การศึกษาอย่างหนึ่ง ด้วยการแสดงงานให้ชมเป็นการจัดแสดงและนำสวดทัศนวัสดุรวมถึงวัสดุต่างๆที่ให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งผู้ชมสามารถสัมผัสเรียนรู้และทดลองใช้หรือมีกิจกรรมประกอบนิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษาความรู้ ความเข้าใจเพื่อที่จะกระตุ้นความสนใจตอบสนองและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชมให้บรรลุเป้าหมายในเรื่องนั้นๆ

3.1.2 ประเภทของนิทรรศการ

นิทรรศการถาวร

นิทรรศการถาวรเป็นการจัด ณ ที่ใดที่หนึ่งการจัดนิทรรศการแบบนี้ใช้ทุนสูงอายุการใช้งานยาวนานดังนั้นต้องมีการเตรียมการวางแผนอย่างถี่ถ้วนระดมข้อมูลวิเคราะห์รูปแบบและการนำเสนอที่เหมาะสมนิยมจัดทั้งกลางแจ้งและในอาคารส่วนใหญ่การจัดนิทรรศการ ถาวรมักจะมุ่งเน้นวัตถุประสงค์ที่เนื้อหาเป็นการให้ความรู้สาระและแทรกด้วยทัศนคติด้วยการสร้างทัศนคติ และค่านิยม

นิทรรศการชั่วคราว

นิทรรศการชั่วคราวนิยมแสดงเนื้อหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในวาระหรือโอกาสพิเศษมีระยะเวลาการจัดแสดงสั้นๆอาจเป็น 2 ถึง 3 หรือ 1 เดือนการจัดนิทรรศการชั่วคราวจะมุ่งเน้นไปยังเนื้อหาข้อมูลใหม่ หรืออาจมุ่งเน้นผู้ชมหรือเฉพาะกลุ่ม รูปแบบการจัด จึงต้องแปลกใหม่มีความน่าสนใจสูง ซึ่งการจัดอาจจัดแทรกในส่วนของการจัดนิทรรศการถาวรก็ได้ทั้งนี้ เพื่อดึงดูดและชักชวนให้ผู้ชมได้กลับเข้าชมนิทรรศการถาวรอีก

นิทรรศการเคลื่อนที่

นิทรรศการเคลื่อนที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ โดย จัดตั้งขึ้นเป็นชุดสำเร็จหรือแสดงในหลายๆสถานที่ที่หมุนเวียนกันไปรูปแบบและสื่อหลักที่นำมาแสดงเป็นแบบเดิม วัตถุประสงค์ในการจัดงานเป็นแบบเดิมเพื่อสะดวกในการจัดต่างๆ จึงต้องมีการออกแบบและผลิตด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่ จะต้องเหมาะสมกับการเคลื่อนย้ายและซ่อมแซม

3.1.3 ความสำคัญของนิทรรศการ

นิทรรศการเป็นสื่อที่มีคุณค่าและมีศักยภาพสูงในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ดี เนื่องจากความหลากหลายของสื่อ 3 สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและผู้ชมได้ ดังนั้นนิทรรศการที่ดีจะมีอิทธิพลต่อผู้ชมในด้านความรู้ความเข้าใจการปรับพฤติกรรม ด้านอารมณ์ และความรู้สึกการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งการตัดสินใจเห็นได้จากตัวอย่างนิทรรศการทางการศึกษา ทางการค้าและศิลปวัฒนธรรม

3.1.4 ขนาดของนิทรรศการ

นิทรรศการ แบ่งออกเป็น 4 ขนาด ตามขนาดพื้นที่จัดแสดงคือ

1. นิทรรศการขนาดเล็ก (Small exhibits) เป็นนิทรรศการที่จัดขนาดพื้นที่น้อยกว่า 400 ตาราง ฟุตหรือ 37 ตารางเมตร
2. นิทรรศการขนาดกลาง (Medium exhibition) นิทรรศการขนาดกลางใช้พื้นที่ ตั้งแต่ 401 หนึ่ง ตารางฟุต - 1,600 ตาราง ฟุตหรือ 38 ถึง 148 ตารางเมตร
3. นิทรรศการขนาดใหญ่ (Ledge exhibit) ใช้พื้นที่ตั้งแต่ 1,600 หนึ่ง - 4,000 ตารางฟุต หรือประมาณ 149 ถึง 371 ตารางเมตร
4. นิทรรศการขนาดยักษ์ (Giant exhibit) ใช้พื้นที่ตั้งแต่ 4,000 ตารางฟุตหรือมีขนาด มากกว่า 371 ตารางเมตร

3.2 การออกแบบนิทรรศการ

การออกแบบนิทรรศการ ที่สำคัญที่สุดซึ่งจะนำไปสู่การลงมือ ปฏิบัติงานให้ บรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ เป็นสถานที่ที่ต้องการคำตอบในเชิงบูรณาการทั้ง ทฤษฎีและการปฏิบัติตั้งแต่ขั้นแรก ถึง สิ้นสุดท้ายของการดำเนินงาน ควรแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ สอดคล้องกันของภาพรวมหรือ ความคิดรวบยอดของนิทรรศการกับกระบวนการ ปะติดปะต่อองค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การตั้งวัตถุประสงค์

แสดงถึงความตั้งใจหรือเจตนาที่จะให้ผู้ชมได้รับประโยชน์โดยการเรียนรู้จากการชม หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิทรรศการแต่ละครั้ง การตั้งวัตถุประสงค์แสดงถึงจุดยืนและความชัดเจน และความเหมาะสมกับองค์ประกอบอื่น ๆ จะช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางที่ไปในทิศทางเดียวกัน การตั้งวัตถุประสงค์

แสดงความเจตนาที่จะให้ท่านได้รับประโยชน์โดยการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิทรรศการแต่ละครั้ง การตั้งวัตถุประสงค์แสดงถึงจุดยืนและความชัดเจน และความเหมาะสมกับองค์ประกอบอื่น ๆ จะช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางที่ไปในทิศทางเดียวกันได้

3.2.2 กลุ่มเป้าหมาย

เป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดวัตถุประสงค์และกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ธรรมชาติของความสนใจความถนัดและความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล สิ่งที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับ ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายคือ เพศ, วัย, ระดับการศึกษา, ฯลฯ

3.2.3 ระยะเวลา

การกำหนดระยะเวลาในการจัดนิทรรศการแต่ละครั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น รูปแบบ ของนิทรรศการ ความสำคัญของเนื้อหา วัตถุประสงค์ ความสะดวกในการดำเนินงานของ คณะผู้จัดทำ หากเป็นการจัดนิทรรศการชั่วคราวที่ดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐ หรือ หน่วยงาน เอกชน โดยทั่วไปนิยม จัดภายใน 3-5 วัน แต่ถ้าหากเป็นนิทรรศการเคลื่อนที่มักจะจัดภายใน 1-2 วัน ส่วนนิทรรศการถาวรซึ่ง โดยมากจะจัดอยู่ในรูปลักษณะของพิพิธภัณฑ์

3.2.4 สถานที่

สถานที่ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการที่ควรพิจารณา มี 2 ประเด็น

1. ทำเลที่ตั้ง ตำแหน่งที่ตั้งไปควรอยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายมากเกินไป หรือเดินทาง สัญจรลำบาก เพราะ ระยะทางที่ไกลและลำบากเกินไปผู้เดินทางมาเข้า ชมจะเกิดประสบการณ์ที่ไม่ดี ต่อตัวนิทรรศการนั้น ๆ
2. บริเวณและขอบเขต ที่ใช้ในการจัดนิทรรศการนั้นมีขอบเขตกำหนดไว้ชัดเจน การกำหนดขอบเขตความกว้าง ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง สถานที่ จำนวนผู้เข้าชม เรื่องราวที่สื่อสาร และควรมีบริเวณสำหรับผู้เข้าชมได้นั่งพัก เพื่อชมนิทรรศการแบบผ่อนคลายจากการเดินชม

3.2.5 หลักการจัดการข้อมูลบนกำแพง

ในการจัดงานนิทรรศการมักต้องมีส่วนของเนื้อหาข้อมูลที่พิมพ์หรือติดลงไปบน กำแพงเพื่อ ประหยัดพื้นที่หรือเพื่อความสวยงามการจัดการกำแพงนิทรรศการให้ดูสื่อสารได้และมี ความสวยงาม น่าสนใจ ควรค่าแก่การชมและศึกษา โดยตามหลักดังนี้

1. ตัวอักษรจะต้องสูงไม่เกิน 2 เมตร
2. ตัวอักษรต้องไม่ต่ำกว่า 1 เมตร 20
3. ตัวอักษรส่วนเนื้อหาต้องมีความอ่านง่ายและชัดเจน
4. ห้ามใช้สีรูปภาพประกอบกับสีตัวอักษรซ้อนทับกัน
5. ตัวอักษรให้เหมาะสมไม่ควรเล็กเกินไปเพราะจะทำให้ผู้ชมอ่านยาก
6. ตัวอักษรต้องใช้การสื่อสารที่เข้าใจง่าย ผ่านการกลั่นกรองเนื้อหามาแล้ว
7. ควรจัดเรียงอย่างสวยงามและเหมาะสมโดยไม่ทำให้อ่านยากหรือสับสน
8. การจัดเรียงไปตามทิศทางเดินจะช่วยให้ผู้ชมเรียนรู้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ
9. มีของตกแต่ง หรือ จอภาพมาประกอบบนกำแพงได้ แต่ไม่รบกวนตัวอักษร
10. การใช้กราฟฟิก, สี และองค์ประกอบศิลป์จะช่วยให้กำแพงดูน่าสนใจขึ้น
11. ควรคำนึงถึงความรู้สึกของผู้เข้าชมว่าการศึกษาเราเป็นไปในทิศทางไหน

3.2.6 การใช้สื่อในนิทรรศการ

สื่อมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อตัวงานนิทรรศการ โดยเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของงานนิทรรศการ คือ สิ่งที่มาสนับสนุนให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในงานนิทรรศการด้วยไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร ทางสิ่งพิมพ์ หรือ สื่อโซเชียล ด้วยความต้องการที่ให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงข้อมูลคร่าว ๆ ในนิทรรศการและ สนใจที่จะมางาน โดย ประกอบด้วยสื่อต่อไปนี้

1. แผ่นใบปลิว (leaflets) ในงานนิทรรศการใช้แผ่นปลิวได้หลายโอกาสเริ่มตั้งแต่ การประชาสัมพันธ์งานนิทรรศการและให้ข้อมูลเนื้อหาสาระคร่าว ๆ แก่ผู้สนใจ เหมาะสำหรับกลุ่มเป้าหมาย จำนวนมากไม่เฉพาะเจาะจง
2. โปสเตอร์ (poster) เป็นสื่อที่มีบทบาทประชาสัมพันธ์ สามารถเผยแพร่ได้สะดวก กว้างขวาง และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกพื้นที่ สื่อสารกับผู้บริโภคได้ทุกเพศ ทุกวัยทุกระดับการศึกษา
3. แผนภูมิ (Charts) เป็นวัสดุกราฟิกที่มีองค์ประกอบเป็นสัญลักษณ์ รูปภาพ และตัวอักษร ใช้ประกอบการบรรยายชี้แจงสรุปสาระสำคัญในนิทรรศการ สื่อแผนภูมิเหมาะกับเนื้อหา ที่เกี่ยวกับขั้นตอน การเปรียบเทียบ กระบวนการการแสดง ความสัมพันธ์ของข้อมูลข่าวสาร
4. แผนภาพ (diagrams) เป็นทัศนวัสดุที่แสดงให้เห็นส่วนประกอบต่าง ๆ ของ สิ่งของ หรือของ ระบบงานด้วยภาพ เช่น การทำงานของลูกสูบรถยนต์ เป็นต้น
5. แผนสถิติ (graphs) เป็นวัสดุที่เน้นการสื่อความหมายในเชิงปริมาณและตัวเลข แผนสถิติแต่ละเรื่องควรแจ้งที่มาของข้อมูลต่าง ๆ ให้ชัดเจนเพื่อสร้างความเชื่อถือ และเปิดโอกาสให้ศึกษาค้นคว้า ต่อไปได้ง่ายขึ้นด้วย เนื้อหาที่เหมาะสมกับสื่อแผนสถิติ ได้แก่ เนื้อหาที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ การ เปรียบเทียบข้อมูล ลักษณะต่าง ๆ การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล
6. หุ่นจำลอง (models) เป็นทัศนวัสดุชนิดหนึ่งที่สูงขึ้นเพื่อเลียนแบบของ จริงมีลักษณะ เป็น 3 มิติ แสดงสัดส่วนและสีสันทเหมือนของจริงทุกประการ ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ทดแทนของจริง ในกรณีที่ยัง ไม่มีข้อจำกัดไม่สามารถนำมาแสดงได้ เช่น การแสดงโครงสร้างลิกลีบ ชับซ้อนภายใน ของบางอย่างมีขนาดเล็ก หรือใหญ่เกินไป บางอย่างมีอันตราย อยู่ไกลเกินไป บางอย่าง สูญหายไปในอดีตสื่อหุ่นจำลองจึงมีประโยชน์ต่อ การเรียนรู้ของผู้ชมหลายประการ และเรียนรู้ของ จริงได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้สามารถมองเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น รส และได้สัมผัสกับบรรยากาศของจริงด้วยตนเอง

7. สื่อวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ (electronics materials) ได้แก่ สื่อที่ใช้กระแสไฟฟ้าในการทำงาน ส่วนใหญ่ใช้ประกอบกับเครื่องหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ตัวอย่างเช่น เทป วิดีทัศน์ เทปเสียง แผ่นซีดี เป็นต้น

3.2.7 สัญลักษณ์ของนิทรรศการ

สัญลักษณ์ในนิทรรศการต้องคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

1. มีความเหมาะสมเข้ากับจุดประสงค์ของงาน
2. มีความเหมาะสมกับสิ่งที่เรานำเอาไปใช้
3. มีลักษณะพิเศษ ดึงดูด น่าสนใจ

3.2.8 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์

โปสเตอร์เป็นสิ่งพิมพ์โฆษณาที่สื่อความหมายได้สะดวก และให้รายละเอียดได้ดีเหมาะสม ใช้พื้นที่ไม่มากในการโฆษณา โดยหลักการออกแบบโปสเตอร์ต้องคำนึงถึง

1. Concept ในการออกแบบโปสเตอร์
2. ใช้ถ้อยคำที่มีเนื้อหาชัดเจน เห็นได้ชัด
3. เสนอข่าวสารได้, คำพูดได้ใจความกระชับรัด และชัดเจน
4. เตือนใจลูกค้าเพื่อให้ทราบวัน เวลา สถานที่จัดงาน
5. ภาพประกอบที่ต้องการสื่อสาร, การจัดวางตัวอักษรที่สวยงามและเหมาะสม

3.2.9 สูจิบัตร

สูจิบัตรคือ เอกสาร หรือหนังสือขนาดเล็กที่บอกถึงรายละเอียดต่าง ๆ ภายในงานนิทรรศการ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน คือ

1. ส่วนต้น คือหน้าปก และ คำนำ หรือหน้าที่แนะนำ เกริ่นนำงานที่จัดขึ้น
2. ส่วนรายการ ที่จะบอกเกี่ยวกับรายละเอียดกิจกรรมภายในงาน
3. ส่วนท้ายเป็นส่วนที่นำส่วนประกอบอื่น ๆ มาเพิ่มเติม เพื่อให้สมบูรณ์มากขึ้น

บทที่ 4

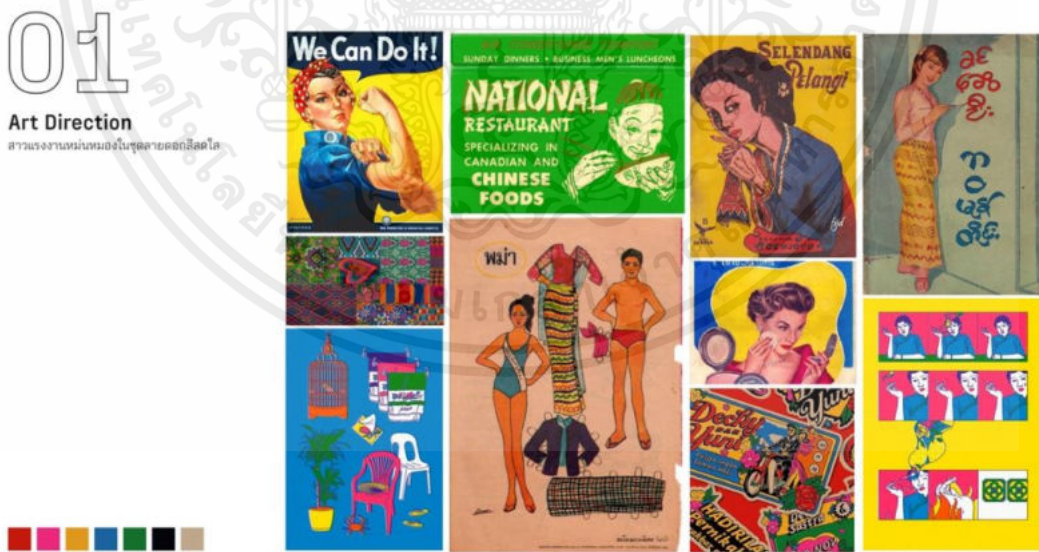
การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แนวทางการออกแบบนิทรรศการ

แนวคิดหลักของการออกแบบนิทรรศการนี้ แต่ละห้องจำลองมาจากสถานที่ที่เรารู้สึกถึงสถานการณ์นั้นๆ เช่น ห้องที่ทำให้นึกถึงความรู้สึกตอนนี้จะจำลองเป็นโรงงาน เพราะจากการหาข้อมูลคนจะนึกถึงการใช้แรงงาน

4.1.1 แนวทางที่ 1

มีคาแรคเตอร์สาวพม่าเป็นหลัก เชื่อมโยงกับการที่สาวแรงงานพม่าในไทย มักจะใส่ชุดที่สีสันสดใส มีชีวิตชีวา แม้ชีวิตจะดูขมขื่น แต่ก็ยังดูมีความสุขอยู่ในงาน เป็นการออกแบบจากแนวคิด การย้อนยุคเป็นแนวทางที่มีความเก่า คลาสสิก คู่สีที่ติดหม่น ลายเส้นเป็นแบบภาพวาด

ภาพที่ 4.1 Art Direction แนวทางที่ 1

ที่มา : www.pinterest.com

4.1.1 แนวทางที่ 2

เป็นการออกแบบจากแนวคิดการใช้แรงงานที่มีแต่ความเศร้าและความหม่นหมองสู่ชีวิตของสาว
แรงงานพม่า ที่อยู่พม่าก็ต้องลำบาก พอมาอยู่ไทยก็ต้องใช้แรงงานแลกเงินอย่างยากลำบากอีก
จึงใช้การแทนค่าสีด้วยสีขาวและดำ และใช้ลายเส้นเป็นการวาดองค์ประกอบเด่นๆของภาพจะเป็น
สิ่งของในชีวิตประจำวัน

ภาพ 4.2 Art Direction แนวทางที่ 2

ที่มา : www.pinterest.com

4.2 ชื่อนิทรศการ

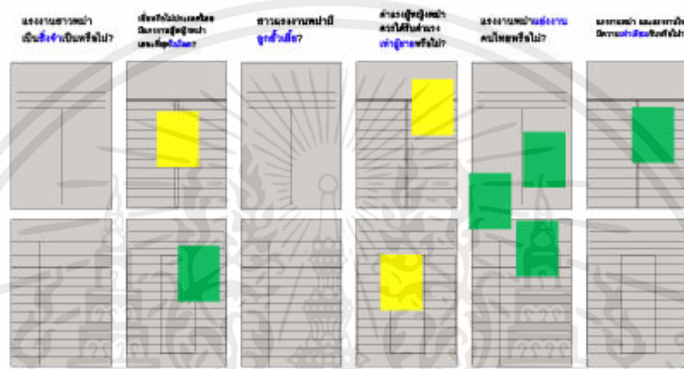
ชื่อนิทรศการ สาวงาม แรงงาน มาจากการตีความจากคำตรงตัวอย่าง หญิงสาวแรงงานข้าม
ชาติที่มาใช้แรงงานในประเทศไทย เป็นการย่อคำเพื่อให้เหลือเพียง ผู้หญิง และการใช้แรงงาน จึงได้
คำว่า สาวงาม แรงงาน มาใช้ให้ได้ความหมายที่ต้องการสื่อและมีความน่าสนใจในตัว

4.3 เนื้อหาภายในนิตรรศการ

4.3.1 โซนที่ 1 : โซนต้อนรับ สำรองตรวจสอบ เอกสารเข้าไทย

โซนแรกคือโซนต้อนรับผู้เข้างาน เพื่อเก็บข้อมูลผู้ร่วมงานใส่รายชื่อและได้รับเอกสารในการร่วมงานเป็นแผ่นพับที่สามารถกรอกมีส่วนร่วมในการร่วมงานได้

โซนที่ให้ผู้ร่วมงานได้เขียนความรู้สึกตามการตั้งคำถามที่ให้ไว้ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจว่าทำไมพวกเขาจึงมาใช้แรงงานที่ประเทศไทย

ภาพ 4.3 ภาพร่างภายในงาน

4.3.2 โซนที่ 2 : โซนที่ 2 มิงกาလာบา ยินดีที่ได้รู้จัก

วิชาทำความรู้จักสาวพม่าขั้นพื้นฐาน โซนนี้จะเล่าเรื่องสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยจากที่อยู่พม่าแล้วต้องย้ายมาไทยการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมจากมากไปน้อย

4.3.3 โซนที่ 3 : โซนที่ 3 สมัครงาน

โซนนี้จะเล่าเรื่องคุณสมบัติต่างๆที่คนไทยที่เป็นนายจ้างต้องการจากคนพม่า และคนพม่ามีลักษณะ นิสัยเด่นๆอย่างไรที่ทำให้นายจ้างเลือกจ้างสาวพม่า

4.3.4 โซนที่ 4 : โซนที่ 4 การทำงานในประเทศไทย

โซนนี้จะจำลองสภาพแวดล้อมการทำงานของเธอ จึงเลือกมา 4 อาชีพยอดฮิตที่สาวพม่ามักจะมาทำที่ไทย เรียงไปเช่น อาชีพแม่บ้าน อาชีพโรงงาน อาชีพลูกจ้างค้าขาย อาชีพก่อสร้าง

4.3.5 โซนที่ 5 : โซนที่ 5 วันพัก

วันหยุดอดนิยามที่คนพม่ามักจะไปซื้อสิ่งของต่างๆเป็นการจำลองและมีคำอธิบาย รวมถึงจำลองร้านค้าขึ้นมาภายในงานนิทรรศการ

4.3.6 โซนที่ 6 : โซนที่ 6 ห้องรับเงินเดือน

ในส่วนนี้จะอธิบายการเงินของเธอวิธีออมแบบคนพม่า การบริหารเงินทั้งยังต้องส่งเงินกลับประเทศพม่าเพื่อให้พ่อแม่ของเธอและค่าใช้จ่ายทางนี้ที่ประเทศไทย

บทที่ 5

การออกแบบและพัฒนาแบรนด์

5.1 การออกแบบ Corporate identity ของนิทรรศการ

5.1.1 การออกแบบสัญลักษณ์ของนิทรรศการ

จากการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้นสรุปได้ว่า จะได้แนวทางการออกแบบที่ 2 คือ การออกแบบนิทรรศการโดยตีความจาก Key visual ของการใช้แรงงาน รวมถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่อาศัยของผู้ใช้แรงงาน จึงได้แทนเป็นโรงงานและส่วนต่างๆของสัญลักษณ์ในโรงงาน เช่น ป้ายบอกทาง วัสดุในการประกอบสังกะสี เป็นต้น โดยในแนว แนวทางนี้มีชื่อนิทรรศการว่า “สาวงาม แรงงาน”

ภาพที่ 5.1 รูปภาพประกอบ

မျာဝါ
ဗျာ

အံင်
ဗျာ

ပျာ
ဝါဒါ

ပျာ
ဝါဒါ

ဝါဒါ
ဗျာ

သံင်
ပျာ

ภาพที่ 5.2 การนำตัวอักษรในภาษาพม่ามาวางเรียงเป็นภาษาไทยตามห้องต่างๆ

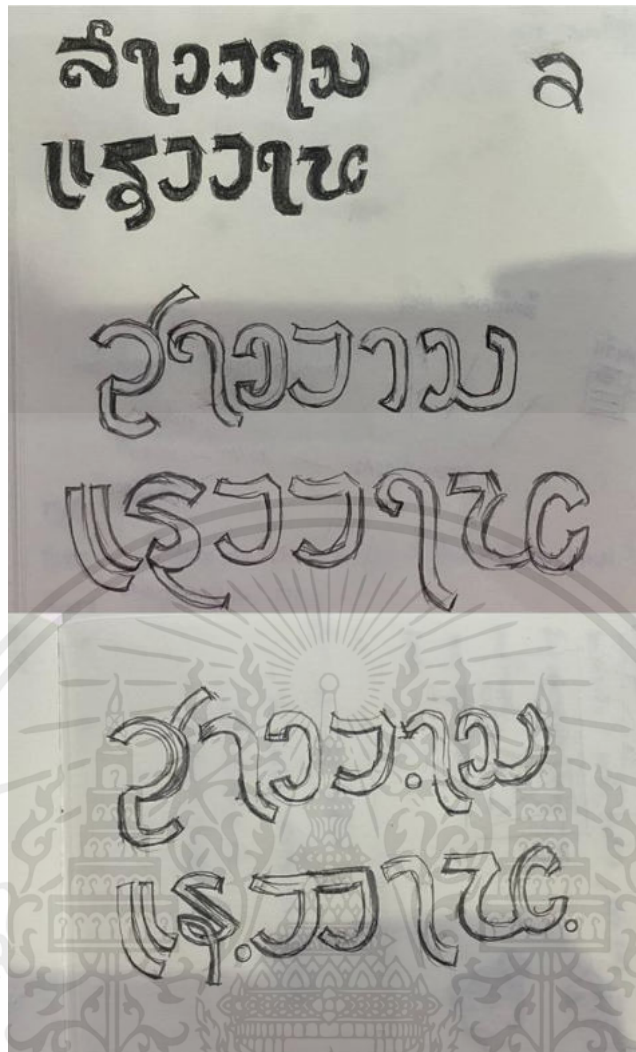

တူးဇော်ခြင်းအဖွဲ့ ထိုင်းရေးဟောင်း
၁၆ တိုတွဲလ - ၁၈ တပေါင်းလ ၂၀၁၄
အမရပူရ, မန္တလေး, မြန်မာနိုင်ငံ

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
ဟ	ဠ	အ		

ภาพที่ 5.3 ตัวอักษรพม่าที่ใช้ศึกษาก่อนนำมาออกแบบชื่องาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

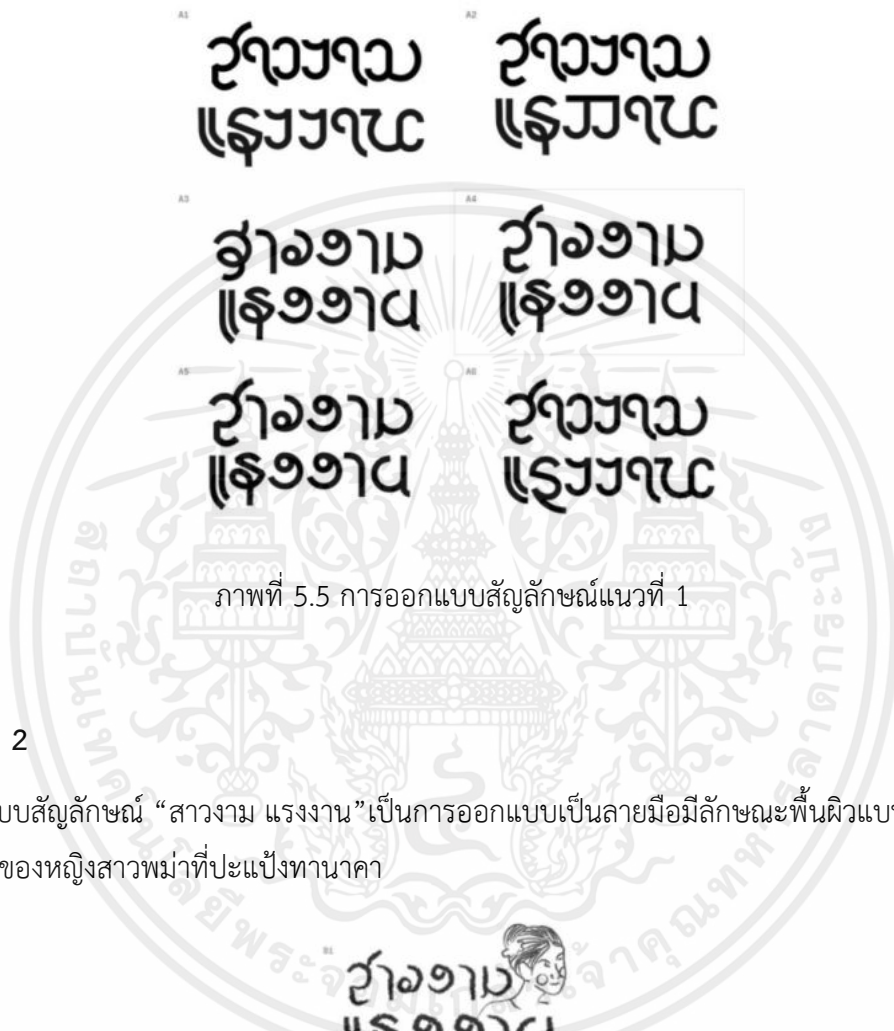

ภาพที่ 5.4 ภาพเสกิตตัวอักษร

ซึ่งสามารถออกแบบสัญลักษณ์ย่อยได้ 3 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1

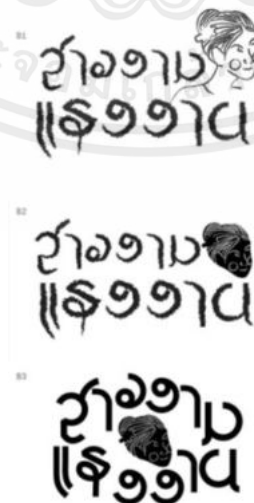
การออกแบบสัญลักษณ์ “สาวงาม แรงงาน” เป็นการออกแบบ ลองจัดเป็นเอกลักษณ์ของภาษาพม่า

ภาพที่ 5.5 การออกแบบสัญลักษณ์แนวที่ 1

แนวทางที่ 2

การออกแบบสัญลักษณ์ “สาวงาม แรงงาน” เป็นการออกแบบเป็นลายมือมีลักษณะพื้นผิวแบบดินสอ และมีหน้าของหญิงสาวพม่าที่ปะแป้งทานาคา

ภาพที่ 5.6 การออกแบบสัญลักษณ์แนวที่ 2

แนวทางที่ 3

การออกแบบสัญลักษณ์ “สาวงาม แรงงาน” เป็นการออกแบบแบบมีเส้นบางๆเป็นพื้นหลังตัวอักษร

C1
สาวงาม
แรงงาน

C2
สาวงาม
แรงงาน

C3
สาวงาม
แรงงาน

ภาพที่ 5.7 การออกแบบสัญลักษณ์แนวที่ 3

5.1.2 การออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์

การออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ ผู้ออกแบบนำเอา 3 อาชีพยอดนิยมที่ชาวพม่า นิยมมาทำในประเทศไทย คือ ค้าขาย พนักงานโรงงาน และก่อสร้าง บวกกับการออกแบบ พื้นหลังโดยการนำเอา ภาษาพม่า มาวางเรียงกัน เพื่อสร้างบรรยากาศ ให้กับอาชีพนั้นๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

ภาพที่ 5.8 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 1

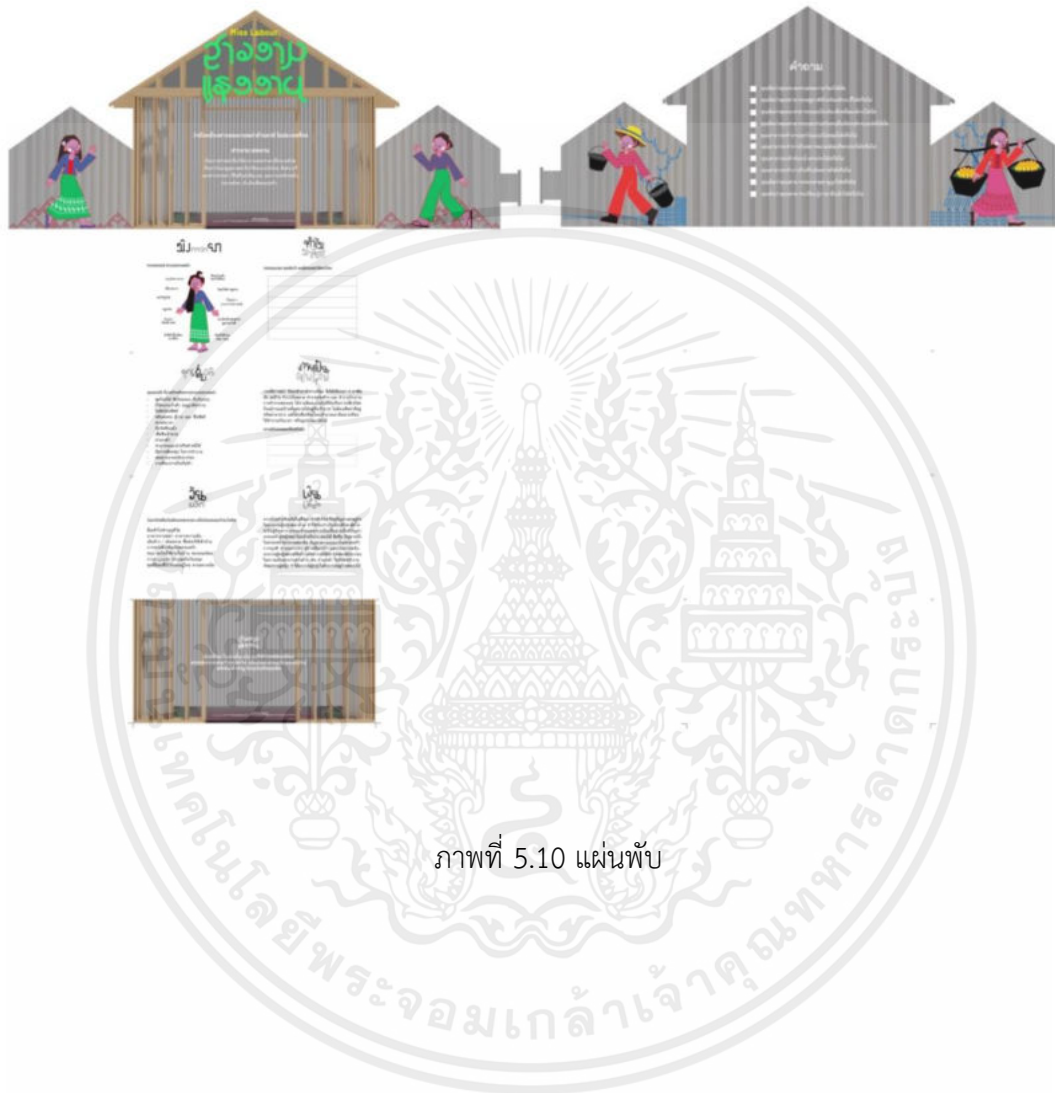

ภาพที่ 5.9 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3 การออกแบบแผ่นพับประชาสัมพันธ์

จากการรวบรวมเนื้อหาภายในนิทรรศการผู้ออกแบบจึงออกแบบแผ่นพับเพื่อเป็นคู่มือสำหรับ
เข้าชมงาน และให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในแผ่นพับ

ภาพที่ 5.10 แผ่นพับ

ภาพที่ 5.11 แผ่นพับ ภาพรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 32
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.12 แผ่นพับ ด้านใน

5.1.4 การออกแบบของที่ระลึก

ของที่ระลึกของนิทรรศการสาวงามแรงงานผู้ออกแบบเลือกที่จะทำพวงกุญแจ เพราะเป็นการตีไฮน์มาจากความเชื่อของคนพม่าที่นำมาประยุกต์ใช้ในพวงกุญแจ คือเป็น นัตหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนพม่านับถือ เพราะมีความเชื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่มาร่วมงานได้ นำไป เป็นที่ระลึกหรือบูชาได้ให้ช่วยในการ ประกอบการทำงานช่วยให้ เจ้านายมีความเมตตาหรือใดๆ

ของที่ระลึก
/ เครื่องรางนัต

นัตนัต
ของที่ระลึกนัตนัตนัตนัต

นัตนัต
ของที่ระลึกนัตนัตนัตนัต

นัตนัต
ของที่ระลึกนัตนัตนัตนัต

ภาพที่ 5.13 ความคิดแรกก่อนพัฒนาเป็นพวงกุญแจ

ภาพที่ 5.14 ของที่ระลึก 1

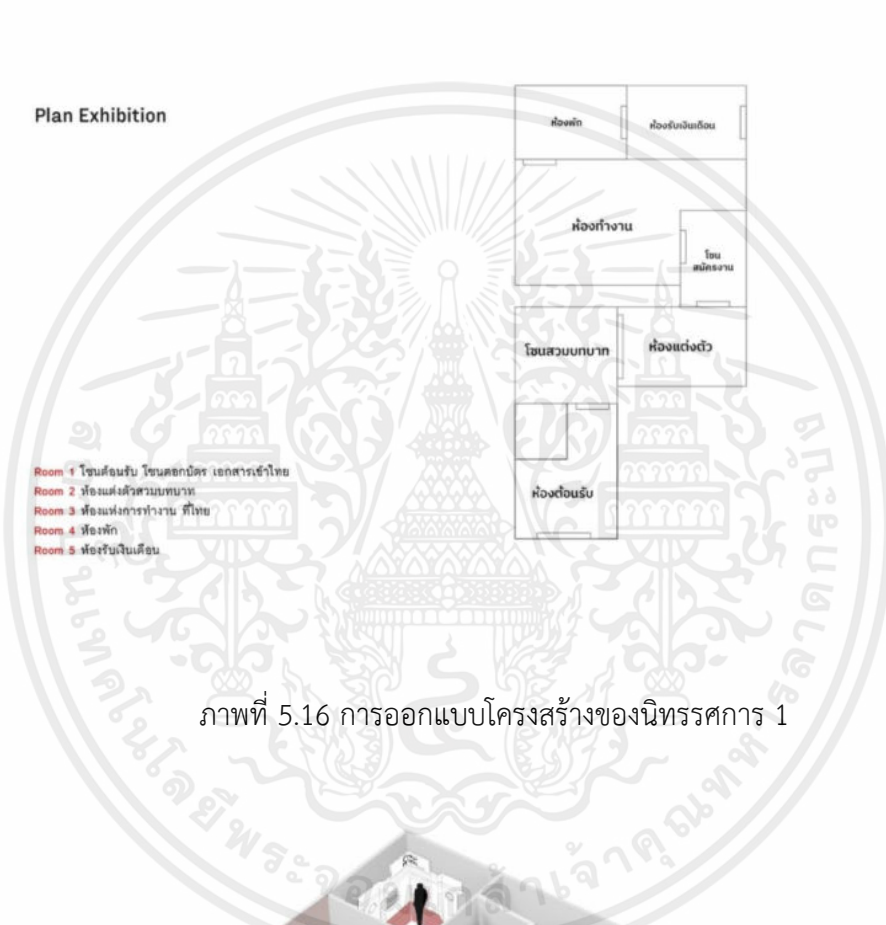

ภาพที่ 5.15 ของที่ระลึก 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ

การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ นิทรรศการสาวงามแรงงาน จัดอยู่ในประเภทนิทรรศการชั่วคราวโดยกำหนดสถานที่อยู่ใน TCDC สถานีประชาธิปไตยกลาง ซึ่งใช้การออกแบบตัวโครงสร้างนิทรรศการให้เป็น สีเหลี่ยมและมียวงกลม ในช่วงแรก เพื่อเป็นทางสงฆ์ ช่วยให้ผู้มาร่วมงานไม่เบื่อ และเลียนแบบโครงสร้าง และขั้นตอนของ โรงงาน ซึ่งมีจุดต่างๆเริ่มจากโซนต้อนรับและสมัครงานเป็นต้น

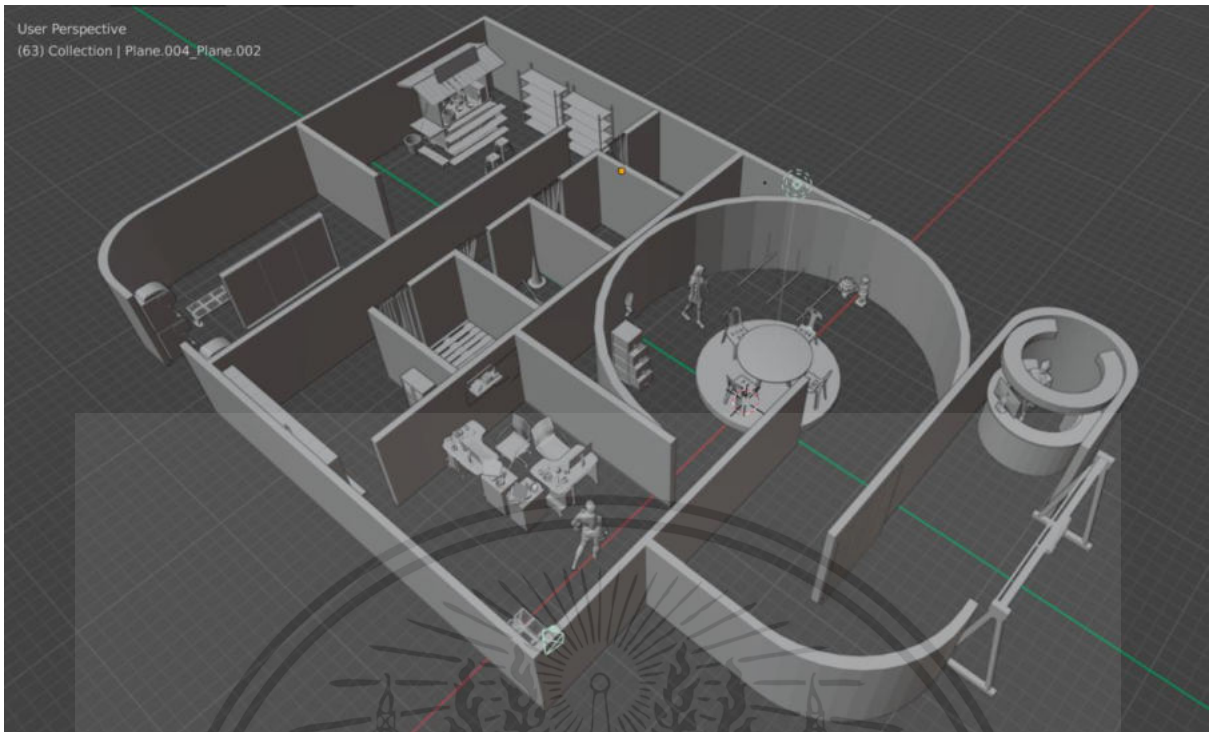

ภาพที่ 5.16 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ 1

ภาพที่ 5.17 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.18 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ 3

ภาพที่ 5.19 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ ด้านบน 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.20 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ ด้านบน 2

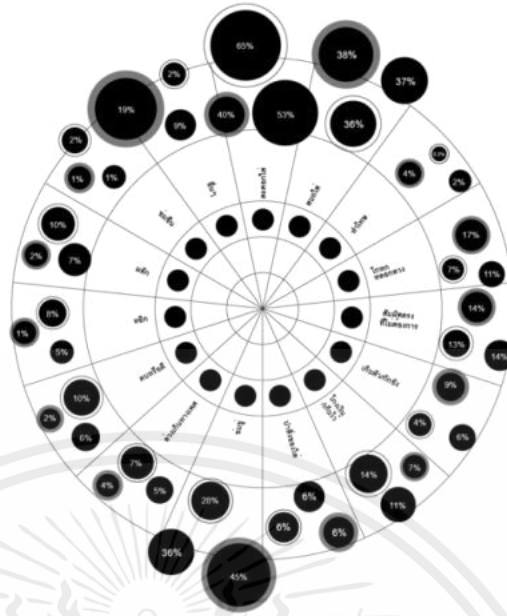
ภาพที่ 5.21 การออกแบบโครงสร้างของนิทรรศการ ด้านข้างของด้านบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การถูกข่มเหง

พื้นที่ศึกษา

- เชียงใหม่
- แม่สอด
- รวม

ภาพที่ 5.22 การออกแบบอินโฟกราฟิกในหน้าที่ 3

เหตุผลที่เลือกจ้าง และไม่เลือกจ้างแรงงานพม่า

ภาพที่ 5.23 การออกแบบอินโฟกราฟิกในหน้าที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 38
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

ผลงานสำเร็จ

6.1 สัญลักษณ์นิตรรศการ

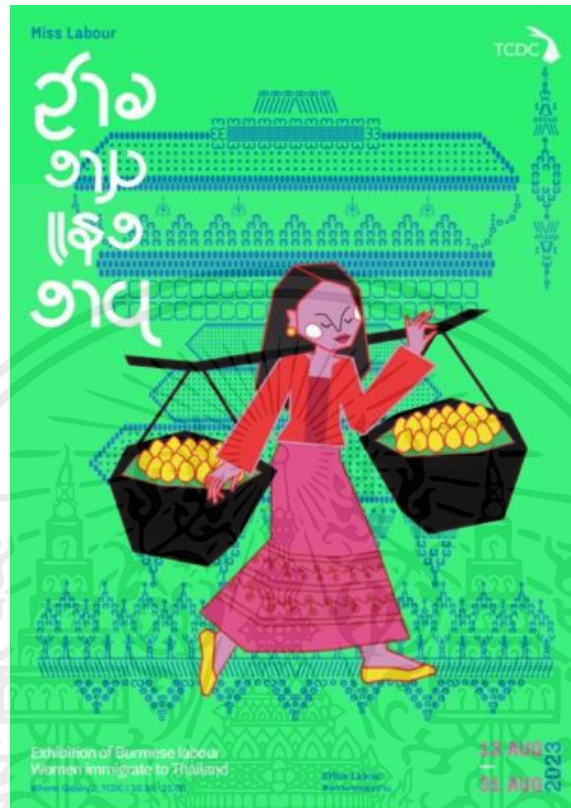
6.1.1 สัญลักษณ์นิตรรศการ สาวงาม แรงงาน

ภาพที่ 6.1 สัญลักษณ์นิตรรศการ

6.2 สื่อประชาสัมพันธ์นิตยสาร

6.2.2 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 6.2 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 1

ภาพที่ 6.3 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 2

ภาพที่ 6.4 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.7 ภาพจำลองนิทรรศการด้านหน้างาน

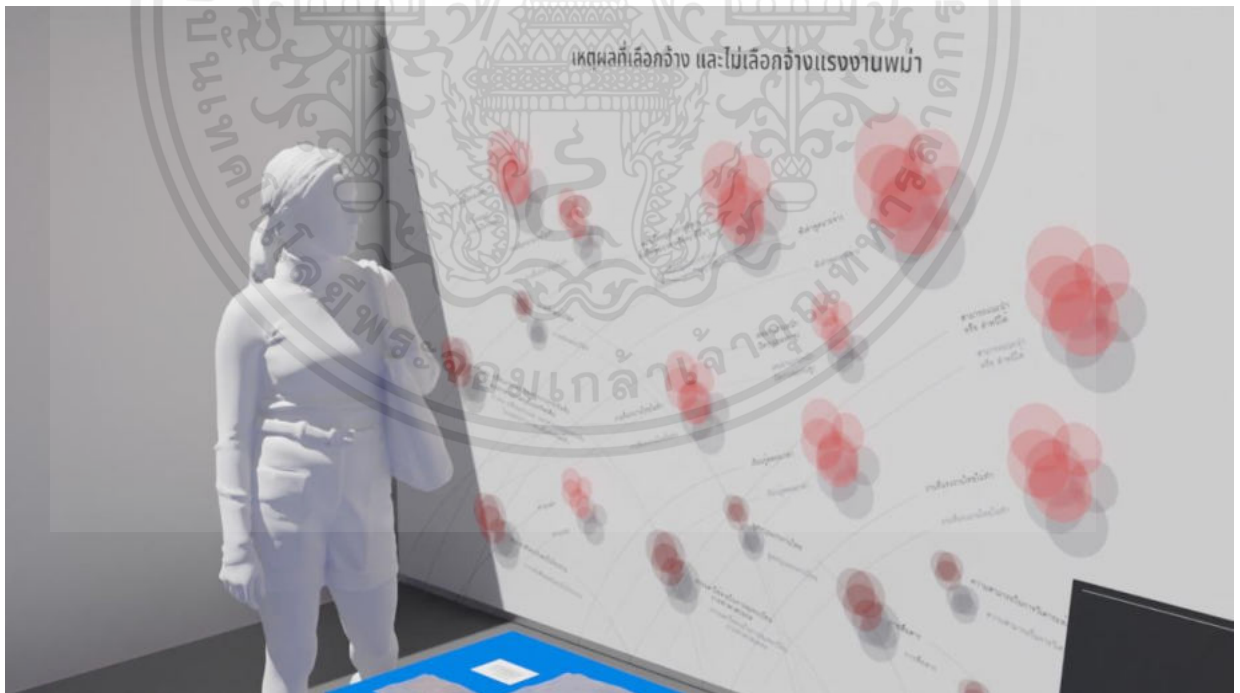

ภาพที่ 6.8 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

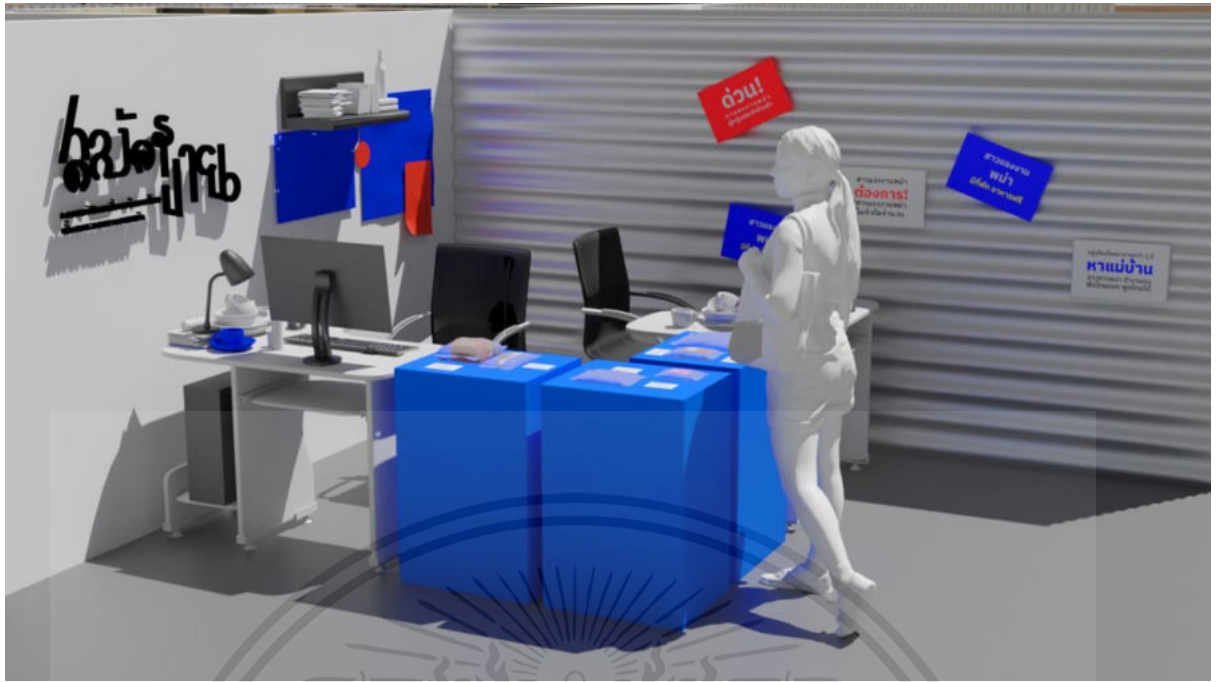

ภาพที่ 6.9 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 2

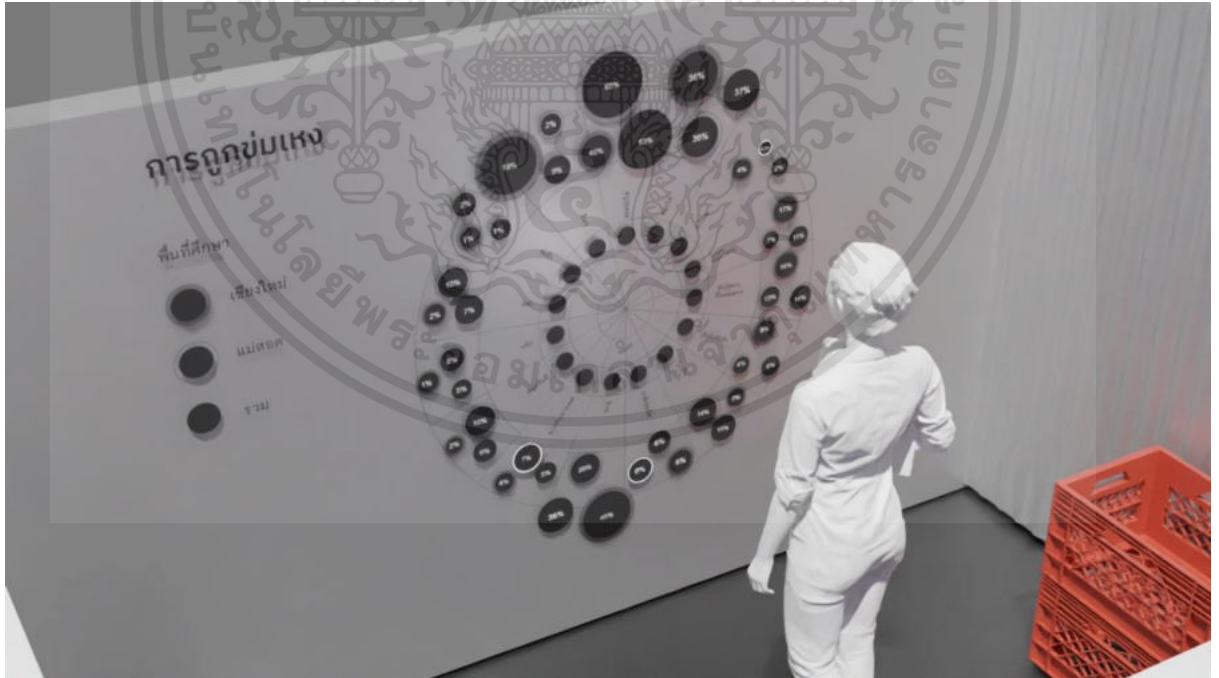

ภาพที่ 6.10 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 44
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

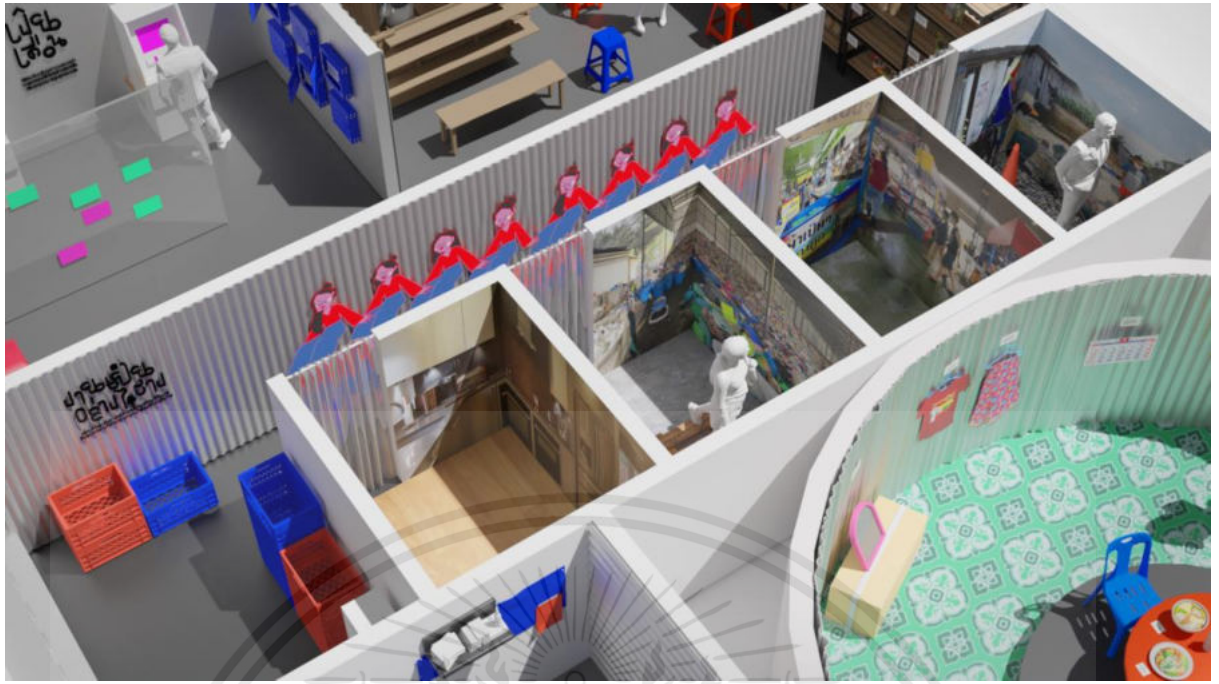

ภาพที่ 6.11 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 4

ภาพที่ 6.12 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

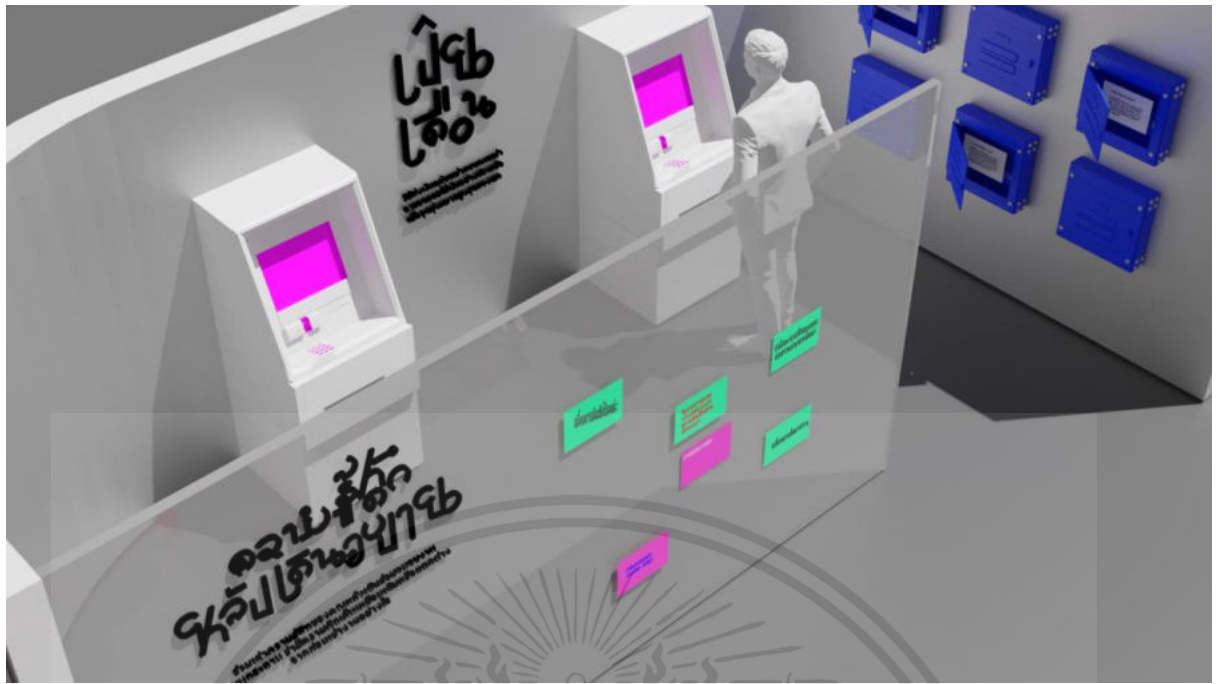

ภาพที่ 6.13 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 6

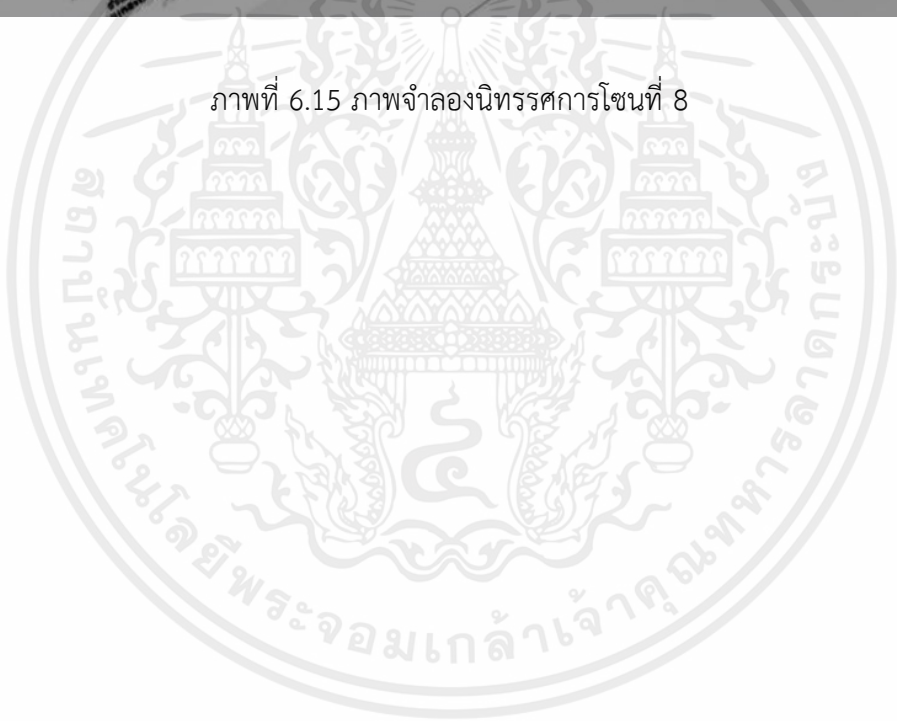

ภาพที่ 6.14 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.15 ภาพจำลองนิทรรศการโซนที่ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 จำลองนิทรรศการในงานแสดงศิลปปะนิพนธ์

ภาพที่ 6.16 จำลองนิทรรศการในงานแสดงศิลปปะนิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการออกแบบและวิจัยโครงการในการออกแบบนิทรรศการ เพื่อสื่อสารตัวตน และ อัตลักษณ์เฉพาะของสาวแรงงานพม่าในนิทรรศการนี้ได้สื่อสารเนื้อหาต่างๆที่นักออกแบบได้กำหนดขอบเขตเอาไว้ได้อย่างครอบคลุมโดยในตัวนิทรรศการมีขนาดของสัดส่วนอ้างอิงตามสัดส่วนการใช้ งานของมนุษย์ได้อย่างลงตัวมีสื่อปฏิสัมพันธ์ในปริมาณที่พอเหมาะไม่มากและน้อยเกินไป

ในส่วนของ การออกแบบสัญลักษณ์ ตัวสัญลักษณ์สามารถนำไปใช้งานได้สะดวกเนื่องจาก ความรูปทรงที่สามารถที่จะพัฒนารูปทรงให้มี ความลงตัว และง่ายต่อการใช้งาน รวมถึงการพัฒนา รูปแบบของสัญลักษณ์ที่สามารถมีความหลากหลายได้

ในส่วนของ การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมค่อนข้างเป็นที่น่าพอใจที่เชิงของการสื่อสารแนวคิดของนิทรรศการที่มีความเป็นเอกภาพและหลากหลายแต่พบว่าปัญหาที่มีของสื่อประชาสัมพันธ์ จะอยู่ในขั้นตอนของการผลิตทั้งหมด และตัวของที่ระลึกที่มักจะมีปัญหาเวลา จะต้องแปะสติ๊กเกอร์ลงบนผลิตภัณฑ์

แต่ทั้งนี้ แม้ว่าโครงการออกแบบนิทรรศการนี้ จะสามารถสื่อสารเนื้อหาทั้งหมดได้อย่างครบถ้วน ก็จริงแต่เนื้อหาที่นำมายังคงขาดความลึกความละเอียดและความน่าเชื่อถือในบางประเด็น เนื่องจาก เนื้อหาที่ได้เป็นความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหลัก รวมถึงปัญหาในการศึกษาวิจัยในช่วงแรกที่ยัง คงขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ต่องานแรงงาน ทำให้ได้รับการตอบรับในการทำแบบสำรวจในเชิงลบจำนวนหนึ่ง การที่ได้รับข้อมูลจำนวนมากทำให้เรียบเรียงข้อมูลเป็นไปได้อย่างยาก และสับสน

โดยสรุปแล้วการดำเนินการและวิจัยโครงการออกแบบนิทรรศการในครั้งนี้เป็นหนึ่งในหัวใจและสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น แม้ว่าในบางจุดจะสามารถที่จะพัฒนาความลึกของเนื้อหาและความเรียบร้อยและถูกต้องของการออกแบบได้

บรรณานุกรม

สมจิต รุ่งจรัสศรีศรี. (2022). คนเมียนมา “หนีร้อนมาพึ่งเย็น” นโยบายจัดการแรงงานต่างชาติของไทย
ตอบโจทย์ขาดแคลนใหม่.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.bbc.com/thai/thailand-62439039>

ปณิศา เอ็มโอชา. (2022). เงินเพื่อ แรงงานเมียนมา “กลับบ้านไม่ได้ อยู่ไทยไม่ไหว”

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.bbc.com/thai/thailand-61578690>

คมสันต์ นาควังไทร. (2018). คุณลักษณะของแรงงานชาวพม่าที่ตรงตามความต้องการของสถาน
ประกอบการ.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://research.kpru.ac.th/sac/fileconference/29752018-05-10.pdf>

ภาพันธุ์ รัชศรีทอง. (2012). คู่กันเรื่องหลังบ้าน กับ ‘แม่บ้าน’ จากต่างแดน.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://prachatai.com/journal/2012/12/44229>

Kanyawee Y. (2016). คลิปวิดีโอ สารคดีประกอบวิชา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การย้ายถิ่นฐาน กับการศึกษาของเด็กเมียนมาในประเทศไทย.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : https://youtu.be/ulwjPqnp5_0

วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง.

สถานะการเคลื่อนย้ายของแรงงานหญิงข้ามชาติสู่ประเทศไทย.

[Online]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.cmruir.cmru.ac.th/bitstream/123456789/539/6/Chapter3.pdf>

วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. ไม่ทราบชื่อผู้แต่ง.

การปรับตัวของแรงงานหญิงข้ามชาติในจังหวัดเชียงใหม่.

[Online]. เข้าถึงได้จาก :

<http://www.cmruir.cmru.ac.th/bitstream/123456789/539/7/Chapter4.pdf>

มาโนช พุฒตาล. (2015). ชีวิตข้ามชาติในตลาดสด.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.youtube.com/watch?v=TaGfg8mjO8E>

BBC NEWS. (2016). ไทยมีแรงงานต่างด้าวหญิงในภาคก่อสร้างมากที่สุดในโลก.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.bbc.com/thai/thailand-38303460>

ประชาไท. (2017). ผลสำรวจพบแรงงานสิ่งทอในพม่ามีรายได้เฉลี่ยแค่ 2,867 บาท/เดือน.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://prachatai.com/journal/2017/12/74715>

Mapfoundationcm. (2018). ค่าจ้างเพื่อชีวิตสำหรับ แรงงานข้ามชาติหญิงในประเทศไทย.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://apwld.org/wp-content/uploads/2018/11/2018>

สำนักข่าวชายขอบ. (2018). พม่ายังไร้กฎหมายคุ้มครองผู้หญิงจากความรุนแรงในครอบครัว-ละเมิดทางเพศ ชี้อายุไม่รู้จักสิทธิเหตุสังคมกำหนดบทบาทผู้หญิงเป็นแค่แม่บ้าน.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://transbordernews.in.th/home/?p=19085>

จिरศักดิ์ กรรเจียกพงษ์. (2006). อนาคตทางการศึกษาของเด็กในพม่า.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/22253>

ลลิตา หาญวงษ์. (2017). 'ไทยพบพม่า..ผู้หญิง (อื่นๆ) ในโลกการเมืองแบบพม่า.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : https://www.matichon.co.th/columnists/news_464513

ศุภกิจ พิทักษ์บานโจด. (2021). สํารวจร้านสะดวกซื้อชาวพม่า ว่าเขาขายสินค้าอะไรกัน.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://becommon.co/culture/myanmar/>

Marketeer Team . (2019). 9 รสนิยมแรงงานเมียนมา.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://marketeeronline.co/archives/24978>

สายลม นัยยะกุล. (2019). เบิกเนตร 'อาหารพม่า' อร่อยและเฮลตี้กว่าที่คิด.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://becommon.co/life/myanmar-street-food/>

BearDuck. (2018). คิดถึงอาหารพม่า มาตลาดพระโขนง.

[Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://bearducktravel.com/myanmar-food/>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล พัทธราภรณ์ สุจริต
วัน เดือน ปีเกิด 31 สิงหาคม 2543
ที่อยู่ 98/28 หมู่ 5 ตำบลแพรกษาใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10280

การติดต่อ E-mail : fhhafp@gmail.com
Tel. 099-285-7792

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555 (ปีการศึกษา 2554) โรงเรียนคลองบางแก้ว
พ.ศ. 2559 (ปีการศึกษา 2558) โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
พ.ศ. 2566 (ปีการศึกษา 2565) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

